

PABALTIO LIKIMAS KAIP ISPĖJIMAS

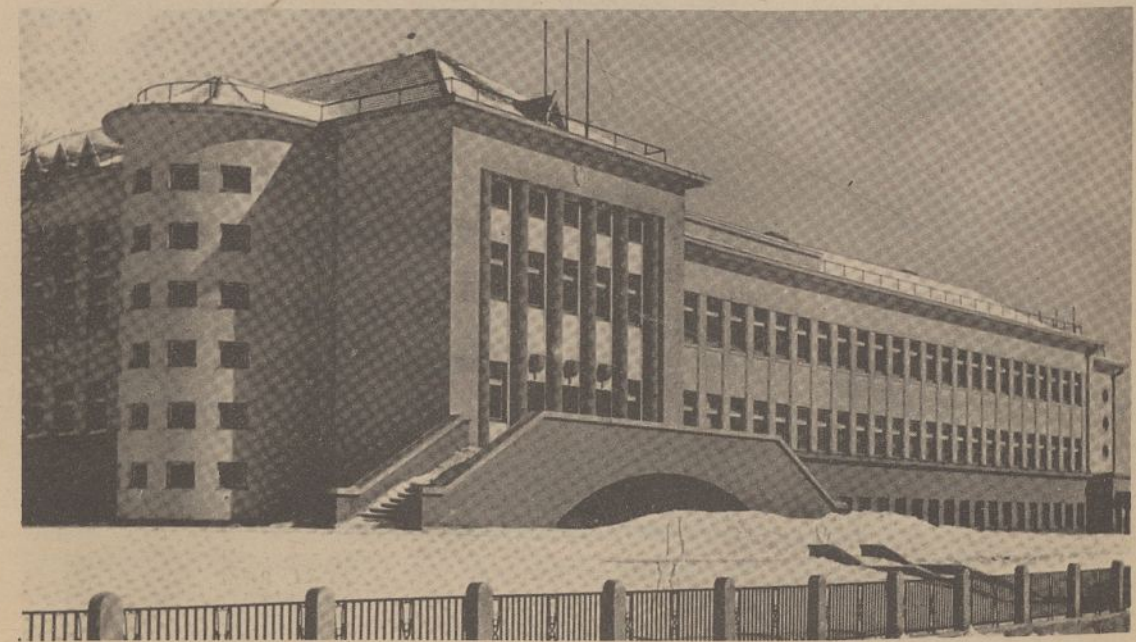
Indijoj ir Afrikoj laikraščiai vėl primena Pabaltijo kraštų likimą. — Nurodo, kaip pažeidžiama žmogaus Teisių Deklaracija. — Svarsto, ar JTO geresnė už Tautų Sąjungą. — Daug naujų valstybių yra JTO nariai, o kur Lietuva, Latvija, Estija, kurios buvo Tautų Sąjungos nariai?

„...Trys Baltijos valstybės — Estija, Latvija ir Lietuva, — kurios buvo priverstinai inkorporuotos į Sovietų Sąjungą, tapo labiausiai pavergtos Maskvai. Religinis gyvenimas Baltijos kraštuose yra nuolatiniame grėsmėje, privati nuosavybė atimta be atlyginimo, nepriklausomos Estijos įstatymai panaikinti, savarankūs ūkininkai prievarta sustumti į kolchozus, tūkstančiai žmonių, kurie drįso priešintis, išsiųsti į darbo stovyklas Sibire ir visa tauta paversta sovietinės valstybės vergu. Latvijoje pagrindinės žmogaus teisės panaikintos, netolerancija bažnyčiai rodoma, priverstinė žemės kolektyvizacija sugriovė šalies žemdirbią, sovietiniai baudžiamosios teisės ir proceso kodeksai žmonėms primesti prieš jų valią, ir svarbiausia — teroras vartojamas prieš visus, kas nepasiduoda geruoju sovietiniam viešpatavimui“.

„Masinės deportacijos“

„Panaši padėtis yra Lietuvos atveju, kur jaunimo deportacijos vykdomos visokiausiomis dingstėmis. Kai kurie perkelti į Sibiro dirvonines žemes prieš universitetinio lavinimosi tikslu... Pasauliui yra žinomas premjero Chruščiovo didžiavimas, kad jis Sibirą paversiąs rojumi. Bet maža kas žino, kaip tas daroma. Retas kas žino, kas atsitiko Ivanui S. Sierovui, buvusiam valstybės saugumo ministrui, neseniai pašalintam, bet kiekvienas pabaltietis žino, kokį terorą jis yra išvystęs, ir žino jo pasigyrimą, kad jis galįs sulaužyti visus žmogaus kaulus, jo nenužudydamas. Politinis patikimumas yra pati reikalingiausioji kvalifikacija kiekvienam, kas nori siekti aukštesnio mokslo. Sovietinis baudžiamasis statutas ir procesas Lietuvos

APACIOJE: Clevelande gyvenančio architekto Dr. S. Kudoko projektu Nepriklausomos Lietuvos laikais pastatyta gimnazija Kaune ir šiandien tebeatlieka tą patį paskirtį.

teismų darbą pavertę farsu ir yra vartojami politinio perauklėjimo ir „taisosmosios disciplinos“ tikslas. Kult. reikalai tiek nukentėjo, kad iš 1646 kunigų tebėra gyvi tik 741, ir niekas nežino, kas atsitiko kitiems. Visi vienuolynai uždaryti, jų nuosavybės konfiskuotos“.

Kodėl tai cituojama?

Todėl, kad tai yra ištrauka iš apžvalginio straipsnio žmogaus Teisių Deklaracijos dešimtmečio proga, išspaudinto THE KENYA DAILY MAIL, 1959 m. sausio 10 d. Laikraštis išeina Kenijoje, Rytinėje Afrikoje, Mombasa mieste (Kenijos „Klaipėdoje“). Laikraštis spausdinamas pusiau anglų, pusiau indų kalba.

Yra žinių, kad tas straipsnis yra išspausdintas keliose Indijos laikraščiuose, galimas dalykas, kad ir kituose Tolumų Rytų kraštuose.

O štai citatas iš Vakarų Afrikos

Port Louis, Mauritanijoje, pusiau prancūzų, pusiau anglų kalba leidžiamas dienraštis pirmame puslapyje (lapkričio 28, 1958) įdėjo straipsnį Dviejų pasaulinių organizacijų principai. — Ar jų laikomasi?“

Čia lyginama Jungtinių Tautų Organizacija su buvusiąja Tautų Sąjunga.

„Jungtinės Tautos išsigimė iš nenaudingo diskusijų forumo į savitarpinio įžeidinėjimo draugiją“...

„...Nepaisant visų šių trūkumų, toji tarptautinė organizacija pasilieka vyriausiu taikos ir teisingumo išlaikymo organu“... „...katra iš tų dviejų nuomonių apie JTO teisingumą?“...

„... Jungtinių Tautų Statutas sako... — užtikrinti tikėjimą pagrindinėmis žmogaus teisėmis, žmogaus asmens vertybe ir orumu, vyrų ir moterų, didelių ir mažų tautų teisių lygybę“... „... Ar to principo laikomasi?“

„Atsakymo į tą klausimą toli ieškoti nereikia. Jungtinių Tautų narių skaičius jau išaugo iš 51 į 81, bet

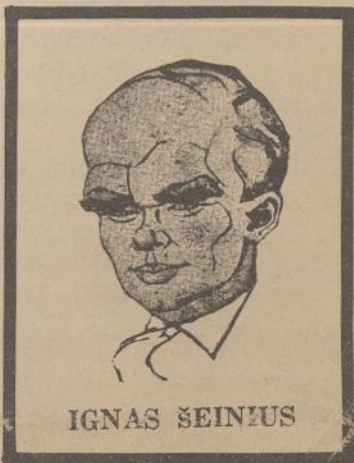
kur yra tos mažos Baltijos valstybės, kadai nepriklausomos, andai buvę Tautų Sąjungos nariai?“

„Vienas iš Jungtinių Tautų Organizacijos steigėjų prarijo Baltijos valstybes 1940 metais...“

„Ką istorikai besakytų apie trijų didžiųjų valstybių tikslus bekuriant dabartinę pasaulinę organizaciją, negalima nuginčyti, kad nei prezidentas Rooseveltas, nei premjeras Churchillis nepagalvojo apie tas mažas Pabaltijo valstybes. Jos ne tik krito nacių agresijos

(Nukelta į 2 psl.)

Švedijoje mirė Ignas Šeinius

New Yorke gautomis žiniomis, sausio 15 d. Švedijoje mirė Dirvos bendradarbis, rašytojas Ignas Šeinius Jurbūnas.

Literatūroje Ignas Šeinius plačiau pradėjo rašyti 1911 metais, kaip lietuviškojo impresionizmo kūrėjas (Kuprelis, Vasaros vaisės, Bangos siaučia, Nakties žiburiai). Vėliau, Nepriklausomos Lietuvos laikais, pasuko į satyrą ir dramą (Siegfried Immerselbe atsijaunina, Diplomatai, Aš dar kartą grįžtu, Tėviškės padangė).

Šeinius yra išleidęs visą eilę veikalų švediskai (Nakties ir saulė, Stebuklo belaukiant ir kt.).

Didelę savo gyvenimo dalį praleido Lietuvos diplomatinėje tarnyboje, kurį laiką buvo Lietuvos Aido redaktorius. Bolševikams okupavus Lietuvą, gyveno Švedijoje.

Su Šeinius mirtimi netekome didelės kultūrinės jėgos, plataus masto rašytojo ir tauraus patrioto.

Sakalėlio aktorių trupė scenoje po vaidinimo. Iš kairės sėdi: P. Abelkis, A. Dučienė, autorius ir režisierius Gasparas Velička, K. Šakys, Stovi: Žibutė Stroputė, Vlasas Gylis, Undinė Railaitė. (Plačiau 3psl.).

Europoje prasidėjo nauja era

ROMOS PAKTO VALSTYBĖS GRIAUA MUITY SIE-
NAS. — VALIUTOS ISKEITIMO TEISE UŽSIENIE-
ČIAMS DVYLIKOJE EUROPOS VALSTYBIŲ. — RIM-
TI EUROPOS SUVIENIJIMO BANDYMAI. — SENOJO
PASAULIO ATKUTIMAS STEBINA AMERIKIEČIUS.

J. VALIUKENAS

Naujus Metus Vak. Europa pradėjo su žymiais ekonominiais pakeitimais bei finansinėmis reformomis. Šešios valstybės atvertė naują lapą, kuriame įrašytas pirmas konkretus žingsnis į Europos susivienijimą. Šimtmečius išsilaukusios muitų sienos ir įvairūs prekybos suvaržymai pradėjo byrėti.

Europos Muitų Unija, kuri vadinama Bendros Rinkos sutartimi, prieš porą metų buvo pasirašyta sekančių valstybių: Belgijos, Italijos, Luxemburgo, Olandijos, Prancūzijos ir V. Vokietijos. Tą sutartį vėliau turėjo patvirtinti visų susinteresuotų valstybių parlamentai. Iš karto prisibijoma, kad Prancūzija, iš senos žinoma protekcinės prekybos šalininkė, darys klaidą, būdama Prancūzijoje. Tačiau Prancūzijos parlamentas Bendros Rinkos sutartį ratifikavo.

Pasirašiusios valstybės nuo sausio 1 d. sumažino muitų tarifus 10%, priima 20% daugiau prekių ir importo kvotos turi būti nemažesnės, kaip 3% krašte gaminamų kiekvienos rūšies prekių. Šios normos, žinoma, taikomos tik į Bendros Rinkos pakta įeinančioms valstybėms.

Tai geras žingsnis pirmyn. Didelis kelio galas dar teks nueiti iki laisvos prekybos, kaip kad yra tarp 49 J. A. Valstybių.

*

Gen. De Gaulle, po didelių laimėjimų politikoje, atsisotęs į priekį, kaip ir anais tragiškais Prancūzijos metais, pradėjo tvarkyti krašto finansus. Frankas nuvertintas 17.55%, užsienyje užšaldyta Prancūzijos valiuta (frankai leidžiama pakeisti į kitą pagedaujamą valiutą), importo suvaržymai žymiai sušvelninti.

Už šias lengvatas užsieniui, kad suaktyvintų eksportą ir ūkinius ryšius su kitais kraštais, prancūzų tauta turi nepigiai užmokėti. Finansų ministeris A. Pinay be skrupulų paaikšino prancūzams, kad kiekvienas prancūzas mokės 10% daugiau už cigaretes, bityną, anglius, geležinkelio bilietus, elektrą ir dujas. Pragyvenimo brangumo

priedai, su labai mažomis išimtimis, panaikinti. Ūkininkai nustoja subsidijų. Socialinės apdraudos mokesčiai pakeliami. Verslininkai, pirmą kartą istorijoje, turės susitikti tikrose varžybose su užsieniu.

*

Paskutinį praėjusių metų savaitgalį 10 Europos valstybių — Belgija, Danija, D. Britanija, Italija, Luxemburgas, Norvegija, Olandija, Prancūzija, Švedija ir V. Vokietija — viena paskui kitą išleido potvarkius dėl pinigų laisvo keitimo į bet kokią pastovę valiutą. Ta teise gali pasinaudoti tik užsieniečiai.

Pagal tą potvarkį, kiekvienas užsienietis turima to krašto valiutą, kuriame jis yra, gali pakeisti į bet kurio kito krašto pinigus. Pvz., būdamas Prancūzijoje ir turėdamas tik frankus, kiekvienas užsienietis gali oficialiu kursu banke pirkti dolerius, markes, kronas ir pan. Tas žymiai palengvina ne tik atsiskaitymą su užsieniais bei jų piliečiais,

bet ir skatina turizmą. Be aukščiau minėtų valstybių, valiutos iškeitimo lengvatas užsieniečiams teikia Austrija ir Portugalija. Taigi iš viso 12 valstybių.

*

Grįžtant prie Ramoje sudarytos Bendrosios Rinkos starties, reikia pažymėti, kad be muitų tarifų ir kitų tarpvalstybinio prekių pasikeitimo klausulių, sutartyje numatytos ir grynai administracinės bei patariamios institucijos, kaip bendras parlamentas, ministrų taryba, teismas ir kiti bendri šešių valstybių organai. Aišku, jeigu viskas eis gerai, kaip iki šiol, federalinė Europos vyriausybė būtų jau nesunku sudaryti, ir tai jau būtų tikra Jungtinių Europos Valstybių užuomazga.

Sudarius Romos sutartį ir šimt įsigaliojant kai kuriems jos punkтам, neįeinančios į šią sutartį laisvos Europos valstybės bijosi likti užtroškintos to didelio, sakysim, vieneto su 168 mil. gyventojų. Todėl sausio 15 d. Paryžiuje prasidėjo prekybos konferencija, kurioje 6 Bendros Rinkos pakto valstybės derasi su vienuolika į pakta įeinančių valstybių. Jeigu jos nesusitartų — prekybos karas neišvengiamas.

(Nukelta į 2 psl.)

Naujausios žinios

• Maskvon grįžęs Mikojanas buvo labai iškilmingai sutiktas. Kadangi sovietinėje sistemoje tokios iškilinės ruošiamos įsakymu iš aukščiausių, reikia manyti, kad Kremlius Mikojaną pasivažinėjo po Ameriką rezultatus laiko laimėjimu, nors tų laimėjimų pobūdis viešumai dar nežinomas.

• JAV finansinių centrų — Clevelando, Chicago, San Francisco ir New Yorko — grupės pradeda spaudimą Washingtonui, kad vyriausybė „patikrintų iš realistiško taško“ prekybinius santykius su Sovietija, atšaukiant strategiškai svarbių medžiagų išvežimo suvaržymus.

• Kuboje, po kelias savaites trukusių sauvališkų egzekucijų, įvykdytas pirmasis „karo nusikaltėlio“, kaip ten šiuo metu vadinami visi buvusio režimo atstovai, teismas. Kaltinamasis, Bavynas, anglis, geležinkelio bilietus, elektrą ir dujas. Pragyvenimo brangumo

los jau antrą kartą atidėtos. Jos bus vykdomos pirmadienį, tačiau radijo ir televizijos korespondentai į teismo salę nebus įleidžiami, „kad nesukeltų perdidelio susijaudinimo visuomenėje“. Vienas iš Kubos grįžęs CBS korespondentų paskelbė, kad jam iš pasikalbėjimų su dabartine Kubos vyriausybe išryškėjo, jog nutęstųjų mirtimi skaičius turės būti 450.

• Sovietijoje įvykdytas gyventojų surašymas, kuris, kaip iš anksto skelbta, turės būti pats tiksliausias visame pasaulyje, jau pirmaisiais duomenimis įnešė neaiškumą. Paaikškėjo, kad rasta 30,000 daugiau ištėkėjusių moterų, negu vedusių vyrų. Reiškia, poligamija Sovietijoje yra gana plačiai praktikuojama.

• Sovietų astronautikos specialistas Klebsevič rašo, kad XXI amžiaus pradžioje mėnulis taps žemės septintuoju kontinentu.

DIRVA

★★★
THE FIELD

Published semi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIS, Inc. (Non-profit). 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telephone:

HEnderson 1-6344.
Issued in Cleveland every Monday and Thursday.

Editor-in-Chief:

Balys Gaidžiūnas.

Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.

Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915.

Single copy — 10 cents.

Dukart savaitinis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telefonas:

HEnderson 1-6344.

Išleina Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais.

Vyr. redaktorius: Balys Gaidžiūnas.

Antros klasės siuntos privilegijai suteikta Clevelande, Ohio.

Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Įsteigtas 1915 metais.

Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Redaktoriai: Vyt. Gedgaudas ir J. P. Palukaitis.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA:

P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Woodhaven), R. Mieželis (Chicago), J. Paplėnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

Min. S. Girdvainio pranešimas

Užsienio lietuvių visuomenė pastaromis savaitėmis parodė nepaprastą susidomėjimą Lietuvos Pasiuntinybės prie šv. Sosto likimu ir labai veikliai ją parėmė. Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Kanadoje, Pietų Amerikoje, Australijoje, Naujojoje Zelandijoje, Europoje, visur, kur tik yra lietuvių, jie vieningai ir spon-taniškai, nesigailėdami nei triūso, nei išlaidų, telegramose, susirinkimų nutarimuose, laikraščiuose, raštuose užtarė Pasiuntinybės egzistencijos reikalingumą ir svarbą Lietuvai.

Už šią nepaprastai vertingą paramą Lietuvos Pasiuntinybės klausimo ribų. Ji yra tikras užsienio lietuvių plebišcas, kuris patvirtina jų vieningą nusistatymą svarbiais Lietuvos valstybiniais bei tautiniais reikalais ir atkreipė iš naujo pasaulinės viešosios nuomonės dėmesį į Lietuvos laisvės bylą.

Ši išpuodinga visuomenės akcija turi nepaprastos reikšmės, išeinančios iš Pasiuntinybės klausimo ribų. Ji yra tikras užsienio lietuvių plebišcas, kuris patvirtina jų vieningą nusistatymą svarbiais Lietuvos valstybiniais bei tautiniais reikalais ir atkreipė iš naujo pasaulinės viešosios nuomonės dėmesį į Lietuvos laisvės bylą.

Pirmieji sunkumai, kuriuos Lietuvos Pasiuntinybei teko pajusti, iškilo, kai lapkričio mėnesį buvo gautas pranešimas, kad nuo lapkričio mėn. 20 d. prie šv. Sosto akredituotų misių jau šefai galės prašyti audiencijos pas šv. Tėvą ir įteikti jam naujus kredencijalus. Ministeris S. Girdvainis tuojau ėmėsi žingsnių padėčiai išaiškinti ir turėjo visą eilę pasikalbėjimų su atitinkamais Vatikano aukštais pareigūnais. Tuo metu buvo taip pat paruošta plati ir išsami dokumentacija apie Lietuvos okupaciją, Lietuvos padėtį tarptautinėje plotmėje ir Lietuvos diplomatinės bei konsularinės atstovybės kituose kraštuose, kartu prašant palikti galioje senus kredencijalus.

Padėtis pasunkėjo gruodžio mėnesio antroje pusėje, kada Pasiuntinybė negavo pakvietimo į Popiežiaus laikomas Bernelių Mišias. Šitas faktas, kaip jau yra žinoma, buvo iškeltas gausių spaudos agentūrų ir tuojau pasklido po pasaulį, sukeldamas gyvą atgarsį ne tik Lietuviškojoje visuomenėje, bet ir pas svetimšalius. Pasiuntinybės akcija buvo energingai tęsiama raštu ir žodžiu, panaudojant visus turimus ir tinkamus kontaktus. Pažymėtina, kad, nors min. S. Girdvainis ir negavo pakvietimo pareikšti šv. Tėvui Naujųjų Metų sveikinimus, Pasiuntinybės ryšiai su Vals-

tybės Sekretorijatu nei vienu momentu nebuvo nutrūkę ir tiek ministeris, tiek Pasiuntinybės sekretorius buvo visuomet atitinkamų Vatikano įstaigų priimami.

Paskutinis min. Girdvainio atsilankymas minėtoje įstaigoje įvyko gruodžio 28 d. Gi sausio mėn. 3 d. šv. Sostas atsiuntė Pasiuntinybei raštą, kuriame buvo pažymėta, jog Pasiuntinybė liks įrašyta į diplomatinį sąrašą, tačiau turės būti vedama "reikalų valdytojo" (gérant des affaires). Sausio 5 d. "L'Osservatore Romano" įdėjo straipsnį, kuriame buvo pakartoti svarbiausieji minėto rašto punktai, pabrėžiant, jog reikalas buvo sutvarkytas einant tarptautinės teisės normomis. Į gautąjį raštą buvo atsakyta sausio 7 d. pranešant, jog Pasiuntinybė bus valdoma Įgalioto Ministerio Stasio Girdvainio ir kad jos diplomatinis personalas palieka kaip buvęs.

Kadangi naujasis Pasiuntinybės reikalų valdytojo titulas yra, einant diplomatinę praktiką, naujadaras, tai šiuo momentu dar nėra galima tiksliai apibrėžti jo pobūdžio. Dėl įvairių klausimų, kurie iškilo ryšium su nauja padėtimi, yra aiškinamasi ir apie tai bus tinkamu laiku suteiktos visos informacijos.

Pasiuntinybė gerai suprasidama visuomenės nuotakas, taip pat nori pažymėti, jog ji negalėjo šio viso reikalo kelti viešumon, kaip daugelio buvo pageidaujama, nes tai būtų buvę priešinga diplomatiniam įpročiams ir būtų galėję pasunkinti jau ir šiaip komplikuoatą padėtį, apie kurią tegalėjo būti informuojami visi Lietuvos diplomatiniai ir konsulariniai postai. Galima tikti pridėti, kad visų paminėtų įvykių metu buvo padaryta absoliučiai viskas, kas buvo galima, ir kad visi Pasiuntinybės žingsniai turėjo labai vertingą min. S. Lozoračio bei lietuvių dvaisikiškos Romoje nuolatinę paramą.

Pabaltijo likimas

(Atkelta iš 1 psl.)

auka. bet jos tapo prarytos Rusijos, kuri skelbė pasauliui "siekti būsimas kar-tas apsaugoti nuo karo negando". 1940 m. liepos 23 d. Summer Welles, tada JAV Valstybės pasekretoris, pareiškė: "Šios vyriausybės politika visuotinai žinoma, Jungtinių Valstybių žmonės yra priešingi išdavikiškiems veiksams, vistiek ar jie atliekami jėgos ar jėgos grėsmės pagalba". Esant

TORONTO LIETUVIŲ RŪPESČIAI

Mūsų pasiuntinybės prie Vatikano likimas ir artėjanti Lietuvos Nepriklausomybės 41 m. sukakties šventė, visuomeninę veiklą labai pagyvino. Per šį trumpą šių metų laikotarpį jau įvyko visa eilė susirinkimų, posėdžių bei pasitarimų. Didelis žingsnis padarytas į priekį, tai bendruomenės reikalų pasukimas bendruomenine linkme. Tautos Fondo atstovybė, kuri iki šiol vieningai pasinaudojo Vasario 16-sios minėjimo pelnu, pasijuto esanti nusiskriausta ir daro mėginimus padėčiai atstatyti.

Tuo reikalu vietinė spauda pasirodė informacinio turinio žinutė, kviečianti sausio 15 d. Lietuvių Namuose lietuviškų organizacijų pasitarimą be galo svarbiems apylinkės reikalams apsvastyti. Formalus pasitarimo kvietėjas Tautos Fondo atstovybė.

Kadangi jau LOK laikų šitoks organizacijų bendras pasitarimas niekieno nebuvo mėgintas kviešti, tai į pakvietimą reaguavo ir tos grupės, kurių, kaip paaiš-

tokiai Jungtinių Valstybių pažiūrai, būtų buvę nuoseklūs, kad jos, kaip viena iš JTO steigėjų, būtų pareikalavę paliusoti Baltijos valstybes, kurios buvo absorbuotos trečiojo steigėjo — Sovietų Sąjungos".

"Pabaltijo valstybės ir Tautų Sąjunga"

"Tarp pirmųjų 63 Tautų Sąjungos narių buvo Estija, Lietuva ir Latvija, kurios įstojo į ją 1921 metais, kaip nepriklausomos valstybės. Ar gi tai ne išniekinimas tarptautinio bendravimo, jei tos trys Baltijos valstybės, 1940 metais Sovietų Sąjungos absorbuotos, negalėjo būti Jungtinių Tautų Organizacijos? Tai buvo atviras Sovietų Sąjungos įvykdyto fakto pripažinimas, kai Sovietų Sąjunga buvo viena iš JTO steigėjų. Ar nebūtų tinkamas laikas dabar tą skriaudą atitaisyti, pasiūlant Jungtinių Tautų Susirinkimui rezoliuciją, kad apsvastytų Pabaltijo valstybių nepriklausomybės klausimą? Jei įvykdyti faktai pripažįstami, tai kur gi viltis toms mažosioms tautos, kurios tebėra vistiek Sovietų ar kieno kito kolonijos?"

"Suomijos karas"

"Prisiminkime, kad 1939 metais, lapkričio 30 d., Sovietų Sąjunga užpuolė Suomiją. Suomija kreipėsi pagalbos į Tautų Sąjungą. Pasmerkusi Sovietų Sąjungą, Tautų Sąjunga kreipėsi į narius, kad teiktų Suomijai visokeriopą pagalbą, ir nutarė, kad Sovietų Sąjunga savo veiksmu pati stojosi už konvencijos ribų. 1939 metų gruodžio 14 dieną Tautų Sąjunga ėmėsi drastiškos priemonės — pašalino Sovietų Sąjungą iš savo narių tarpo. Tai buvo moraliausias ir drasiausias Tautų Sąjungos aktas. Jis buvo suderintas su vienu iš pagrindinių jos principų, kuriu nariai buvo atsidėję griebtis karo tarptautinei taikai ir saugumui siekti. Jeigu taip Jungtinės Tautos būtų parodžiusios bent tiek drąsos, išmesdamos Vengriją už organizacijos nutarimų nepaisymą, JTO prestižas būtų laimėjęs".

Šis straipsnis, cituotas iš Vakarų Afrikos laikraščio, (cituotas tik Pabaltijo kraštos liečiančios jo vietos), taip pat yra pasirodęs Indijoje, Japonijoje ir, berods, Burmoje.

kėjo, visiškai ten nebuvo pageidauta. (Prieš pat susirinkimo pradžią prie įėjimo buvo iškabintas skelbimas "Vliką sudarančių organizacijų pasitarimas", tačiau, KLB Toronto apyl. pirminkui pareikalavus, jis buvo nuimtas).

Šį kartą susidarė tokios aplinkybės, kad bendruomeninė mintis rado daugiau pritarimo, ir todėl noras atsiremti į visas lietuviškas organizacijas, ir jų vardu reikšti savo politinės grupės valią nuėjo niekais.

Siam pasitarimui eigą davė TF pirm. F. Vaidotas pranešdamas, kad sausio 11 d. lietuvių bendruomenės apylinkės Tarybos posėdyje buvo nutarta Vasario 16-sios minėjimo lėšas - pelną skirti jau ne T. Fondui, bet pati bendruomenė pasiliekanči savo reikalams. Toks nutarimas negalys patenkinti TF Atstovybės, nes tai griauja tradicijas, kuriomis iki šiol rėmėsi TF veikla. Girdi, reikią daryti žygių, kad tas nutarimas būtų pakeistas ir fondui grąžintos ankstyvesnės teisės.

Ta pačia proga buvo suminėta eilė LB padarytų nusižengimų TF atžvilgiu. Delsimas paskirti ir patvirtinti prie apylinkės atstovybės, arba 1958 m. lapkričio 30 d. apylinkės Tarybos posėdyje neleidimas TF atstovui daryti pranešimo ir nekvietimas į Valdybos posėdžius, esą, reiškia atsisukimą nuo TF ir pataikavimą talkai. (Reikia suprasti LNT).

Taip pat buvo prisimintas 1958 m. kredito kooperatyvo "Parama" metinis narių susirinkimas, kuriame paskirstant pelno likutį mokykloms, įvairioms organizacijoms ir fondams, nebuvo jų prašymas išklaustas. Vis tai buvo daroma, kad nesupykinti Talkos. Prie esamų sąlygų lėšų telkimas esą pasidaręs nepaprastai sunkus, ir praše iš to padaryti reikiamas išvadas ir rasti tinkamą sprendimą, kad prie įėjimo būtų pasodinta vėl TF atstovybė.

Apylinkės Valdybos pirmininkas J. Senkus, atremdamas bendruomenei daromus priekaištus, išdėstė savo pažiūrą į bendruomeninį susitvarkymą. Jo nuomone bendruomenė esanti visų lietuvių organizacija, ir jai lygiai esą turi rūpėti visų lietuvių interesai, o taip pat lygiai išgirstama nuomonė ir visų lietuviškų organizacijų. Jis, kaip pirminkas, norįs skatinti, kad visuomenė su didžiausiu nuosirdumu remtų visus esamus fondus.

Kiti kalbėtojai daugumoje užgyrė pirm. J. Senkaus pasisakymą ir pritarė Apylinkės Tarybos posėdžio nutarimui, nes rinkimas parašų, kaip buvo pareikšta, ir mėginimas antrą kartą sušaukti Tarybos posėdį, kad pakeitus nutarimą, reikštų prievartavimą ir nepaisymą bendruomeninių reikalų.

Pažymėtina, kad šiame pasitarime dar labiau išryškėjo visuomeninė opinija, siekianti atsiriboti politikos ir ieškanti naujų kelių mūsų tarpusavio bendravime.

P. B.

DETROIT

VAKARAS

Lietuvių Bendruomenės apylinkė ruošia vakarą sausio 31 d. 7 val. vakaro Ukrainiečių salėje. Programoje Clevelando Bendruomenės Teatras "Vaidila" suvaidins A. Landsbergio "Penki Stulpai Turgas Aikštėje". Režisuoja Petras Maželis. Veikalas yra įdo-

mus ir intriguojantis. Autorius už šį veikalą yra gavęs premiją.

Po vaidinimo turtingas bufetas, šokiai ir žaidimai. Visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti.

K.

BOSTON

Prof. Juozo Raukčio 60 m. sukakties minėjimas rengiamas vasario mėn. 14 d., 7 val. vak., Tautinės S-gos namuose. Registruotis vakarienei pas Ign. Vilėniškį, tel. AN 8-8384.

*

Vasario 16-sios minėjimas rengiamas vasario 15 dieną Thomas Park High School salėje, So. Bostone. Pagrindiniu kalbėtoju numatomas adv. J. Smetona iš Cleveland.

Europoje

prasidėjo...

(Atkelta iš 1 psl.)

Jeigu pažvelgsime į netolimą praeitį, Europa daugelio amerikiečių buvo laikoma tik kaip kolonija — visiškai priklausoma nuo Amerikos dolerio ir ginklų. Ji savo negarbės ir pažeminimo dienas, kilusias iš II Pasaulinio karo, kantriai pergyveno. Prancūzijos herojus, dabar vadinamas Le Grand Charlie, sutvarkęs Prancūziją politiškai, surado vadin. heroišką vaistą krašto ūkiui gydyti. Didž. Britanijoje, sugrįžus konservatoriams į valdžią 1951 m., suklestėjo prekyba ir pramonė, kokios anglai neturėjo nuo karalienės Viktorijos laikų. Vokietijos markė tvirta, iš griuvusių iškilo puikūs miestai, gyventojai vėl sotūs ir patenkinti. Vokietija, kanclerio Adenauerio vadovaujama, pasidarė vienas turtingiausių kraštų Europos kontinente.

Visais laikais Europa daugiausiai davė pasauliui genijų mokslo ir meno srityje. Paskutinės reformos finansų srityje Amerikos finansiniuose sluoksniuose kelia pasigėrėjimą ir nusi-stebėjimą, nes tikima jų pasisekimu. Ar neteks ir šiam kraštui pasikliauti Europos genijum ir eiti gelbėti smunkantį dolerį ir lyginti astronomiškų sumų siekiančias valstybės skolas!

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1711

Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.

Val.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.

Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.

Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.

Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

Tel. ofiso EVerglade 4-7376

Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p.

pirmad., antrad., ketvirtad., penktad.

Tik susitarus trečiadieniais.

Telefonas:

Ofiso REpublic 7-5020.

Namų WAilbrook 5-3765.

J. Ramunis, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2557 W. 69th Street
(Iėjimas iš Rockwell St.)

Val.: kasdien 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.

Šeštadieniais:

2-4 p. p. ir 5-7 p. p.

LAIŠKAI

PRO DOMO SUA...

Prašau DIRVOS Redakcijos, skaitytojų ir visų bičiulių New Yorke, Clevelande, Chicagoje bei visose kitose čia paminėti neįmanomose vietose palankiausio atlaidumo už stambų ryšio sušlubavimą kaip tik didžiųjų švenčių laikotarpyje.

Prašau atlaidumo ne tik už bendradarbiavimo šlubtelėjimus bei šventinių pasveikinimų iš mūsų šeimos pusės katastrofišką sutrikimą, bet ypač už net ir neatsiliepimą į gautus gausius sveikinimus bei linkėjimus šių metų sąvartoje.

Šalia "tradicinės" laiko stokos, kuri ir kitais metais į šį ryšio palaikymą, deja, paprastai įneša nemaža "sugirgždėjimą", šį kartą įsibrovė dar kitas, nepaprastai negandas, kuris mūsų šeimos geresniąją pusę paguldė po chirurgų įrankiais net tris kartus (gruodžio 19, 20 ir 31, pačiose Naujų Metų išvakarėse).

Sunkią kovą dėl pasilikimo mūsų tarpe Emilija heroiskai atlaikė, laimėjo ir šiomis dienomis tikisi grįžti namo. Ligį atsigavimas leis atsiliepti visiems bičiuliams atskirai, prašau visus šiuo keliu priimti nuosirdžiausia padėką už jautrų ir paguodžiantį dalinimąsi tuo gūdžiu pergyvenimu.

V. Rastenis

New Yorkas, sausio 21 d.

ATSILIEPKITE

Cleveland Press dienraštyje, tautybių skyriuje, jau keliais atvejais parodė visišką nesorientavimą, jo vedėjas T. Andrica vėl atspaudė:

VIENYBE, the oldest Lithuanian language newspaper in America, is conducting a contest to select the most popular Lithuanian personalities in America.

Cleveland Lithuanians nominated seven candidates: Mrs. Aldona Stempuzis, singer; Jonas Antanaitis, reporter; Stasys Barzdukas, chairman of the Lithuanian Association of America; Andreus Kuprevicius, pianist; Victor Mariunus; Alfonsas Mikulskis, music director and Victor Raulinaitis, sculptor.

Atsiliepkite, kas buvotė tokie, kurit atlikote šio "nominavimo patarnavimą".

SKELBIA NETEISYBĘ

Laikraščiuose matome apmokamus skelbimus, kad "nuo sausio 1 d. jūs galite dovanų paketus į USSR siųsti sumažintomis kainomis".

Praktiškai išbandžiau tos "džiugios žinios", kaip skelbiama, tikrovę. Nieko panašaus. Už tokį pat siuntinį, kokį dabar siunčiau, prieš "sumažinimą" mokėdavau beveik 20 dol. pigiau! Ir daugelis tą patį patyrė. Perdaug jau nešvaru su tokiais skelbimais mulkinti svieta ir ieškoti kvailių!

Tiesa esanti tokia — ruskiai dabar užplanavo saujom grobstyti dolerius, apvogti geros širdies žmones dienos metu. Taip pat labai aišku, jog sovietiški muitai žymiai pakelti, o 1 dol. sumažintas "patarnavimo mokestis" negi daug ką reiškia.

Idomu būtų žinoti, ar Altas su Vliku ką nors daro dėl Amerikos piliečių ir taip pat dėl Lietuvos piliečių to ne žmoniško plėšikavimo. Daug ką nepapūsi, bet re-akcija turi būti.

Bolševikai kiek išmanydami skriaudžia mūsų brolius Lietuvioje, bet nemažiau savo nagų aštrumą rodo ir čia.

O. G., New York

— Štai rankšluostis... Kai išeisit į partizanus, bus kuo žaizdoms užsirišti... (Scena iš Sakalėlio: Žibutė Stropūtė, Undinė Railaitė ir Vladas Gilyš).

ATLĖKĖ SAKALĖLIS...

LOS ANGELES, CALIF. — Gasparas Velička yra iš tarpo tų nedaugelio menininkų, kur vieno žmogaus asmenyje susikaupia keli talentai. Savo pirmuoju pašaukimu ir profesiniu pasirušimu jis, be abejo, yra plačiau pasireiškęs kaip dramos aktorius dar nepriklausomos Lietuvos Kauno, Klaipėdos ir Vilniaus dramose teatruose. Ten jis yra pradėjęs ir savo papildomą — režisieriaus karjerą. Ir ypačiai plačiai pasireiškė naujame lietuviško teatro žanre — vadinamųjų "liaudies ansamblių" pastatymais, kurių jis buvo vienas iš kūrėjų, režisierių, autorių ir organizatorių Vilniuje. Mūsų teatro istorijoje pirmą kartą buvo pasiektas tokio aukšto meninio lygio liaudies muzikos, dainos, tautosakos ir buities elementu derinys.

Dar nepriklausomoje Lietuvoje Gasparas Velička, nesitenkindamas aktoriaus ir režisieriaus darbu, ėmėsi plunksnos ir rašė neilgus radijo vaidinimus, o vėliau parengė stambius "ansamblinius" veikalus Nemunas žydi, Minija išsiliejo... Tačiau bene tik Amerikoje patyrė ir įsitikinome, kad

jis pagaliau išaugo į rimtą rašytoją dramaturgą, sukuręs ir žiūrovui jau parodęs keletą komedijų ir dramų, kurioms lemta ilgai išlikti lietuviškoje scenoje ir literatūroje. O taipgi turįs naujų šios srities sumanymų, kurių įvykdymas priklausys nuo gyvenimo sąlygų.

Gasparo Veličkos persikėlimas į Los Angeles lietuvių kolonija, kaip atrodo, buvo abipusiškai naudingas — ir jam, ir lietuviams. Autorius tuo tarpu labai patenkintas švelniu, maloniu ir jo sveikatai teigiamai atsiliepiančiu Kalifornijos klimatu (deja, tik klimatu...), o Los Angeles lietuviai labai patenkinti susilaukę naujos stiprios ir kūrybingos scenos meno pajėgos. Vienerių metų bėgyje Gasparas Velička jau kelis kartus džiugino, jaudino ar pralinksmo žiūrovus savo veikalų pastatymais.

Vienas iš jo geriausių ir dramatiškiausių vienaveiksmių veikalų, berods, yra "Lėk, mano sakalėli". Šis veikalas Los Angeles lietuvių visuomenei buvo parodytas jau du kartus: praėjusių metų baliojo Birželio sukakčiai paminėti, kurių suruošė veiklos Los Ange-

Naujoji B. Gražulio knyga Sudužęs vaizdas, pasiekusi skaitytoją praėjusių metų pabaigoje, turėjo išvysti dienos šviesą 1955 m. Mat, ją turėjo išleisti Bendrijos leidykla Vokietijoje, bet, leidyklai užsidarius, Sudužęs vaizdas pasirodė, kaip minėjau, 1958 m. pabaigoje, kaip Nidos Knygų Klubo leidinys nr. 25. Kitaip sakant, jai nepavyko išvengti erskėčiuoto tremtinės lietuviškos knygos kelio...

1947, lietuviškos knygos, metais Vokietijoje Patria išleido Gražulio pirmą novelių knygą Brydė rugiuose. Iš šalies žiūrint, lyg ir atrodytų, kad rašytojas, patylėjęs vienuolika metų, vėl nutarė prabilti viešai.

Paklaustas Sudužusio vaizdo autorius — tarp kitko kol B. Gražulis yra mano kaimynas, gyvenąs Flinte, maždaug 70 mylių į šiaurę nuo Detroito — kaip būtų galima paaiškinti jo 11 me-

les brutietės, ir šiemet sausio 11 dieną per Los Angeles SLA 75-tos kuopos metinį vakarą. Abu kartu šis dramatiškai labai stiprus ir kondensuotas veikalas didžiai jaudino žiūrovus, daugelį išspausdamas ašaras ir lyg peiliu piaustydams širdį.

Gasparas Velička Sakalėlyje sukaupe tris roles iš karto: autorius, režisierius, aktorius (vaidino tėvo rolę), o taip pat ir mokytojas, kuris kantriai ir rūpestingai spektakliui paruošė daugiau ar mažiau talentingus lietuviškos scenos meno mylėtojus. Už šį darbą, grožį ir pasišventimą mes, žiūrovai, galėjome atsilyginti savo pasigėrėjimu ir dėkingumu už suteiktus mums išgyvenimus.

Kiek žinoma, šiuo metu Gasparas Velička, remiamas lietuvių bendruomenės specialaus komiteto, ruošiasi K. Inčiūros — A. Gustaičio "Vincio Kudirkos" pastatymui. Los Angeles lietuvių kolonijos scenoje tai būtų ligšiol stambiausias veikalas ir sunkiausias uždavinys, kuriam įvykdyti reikės daug ištvermės, darbo ir pasiaukojimo. Linkėkim pasisekimo. Ir ne tik linkėkim, bet kiekvienas savo talka prisidėkim. Tuomet ir vaizių sulauksim. (a)

VYT. ALANTAS

tų tylą, atsakė, kad jis turįs stalinėse prirašęs nemažą dalykų, bet nesą nei kaip, nei kas išleidžias. Taigi, kalbos apie rašytojo "gyvybę" ar "negyvybę" dalykas realyvis. Be to, reikia ir tai pastebėti, kad Gražulis kad ir retkarčiais pasirodė spaudoje su vienu kitu literatūros dalyku arba pasisako vienu kitu kultūriniu klausimu.

Gražulis rašo atsigręždamas į praeitį. Pirmojo rinkinio Brydė rugiuose tematika — laisvos Lietuvos kaimas ir iš dalies miestas. Nors ta knyga pasirodė tremtyje, bet greičiausiai kai kurios joje tilpusios novelės buvo parašytos dar Lietuvoje. Antrame rinkinyje jis daugiausia liečia II Pas. karo temas, stovyklinį gyvenimą Vokietijoje, nors dar taip pat užgriebia ir Lietuvą (Drugeliai, Vienos nakties nuotykis, Pasimatymas bažnyčioje).

Jei Brydėje rugiuose sudėti kūrinėliai pavadinti novelėmis, tai dalykai sudėti antrame rinkinyje nebeturi jokio žanrinio pavadinimo. Gal tai ir tikslu, nes kai kuriuos Sudužusio vaizdo dalykus būtų galima pavadinti apsakymais, kai kuriuos — humoreskomis, o pati ilgiausia novelė, Juodoji rožė, net ir apysaka padvelkia.

Mėgsta Gražulis žiūrėti į gyvenimą pro rimtus akinius, bet gal nemažiau mėgsta jis žvilgtreti į žmones ir su šypsena. Iš 13 Sudužusio vaizdo kūrinių net 6 dalykus būtų galima pavadinti humoreskomis. Tų kūrinių pagrindas paimtas koks nuotaikingas, gal, teisingiau sakant, nuotykinas išgyvenimas. Didvyriai tvykstelėja kokių jausmų ar nuotaika ir čia pat užgesta. Jie pakelia sparnus išsiveržti iš kasdienybės, užsidega noru pagauti savo laimę, bet dėl jos nekovoja, jiems nekyla skaudžių vidinių konfliktų, nes tie užsidegimai taip pat greit praeina kaip ateina, ir kasdienybė juos vėl įtraukia į savo rutiną. Sakysime, kad ir majoras Benediktas Jūras "aukštas, raumeningas, plačia, apžėlusia krūtine" apie 50 metų vyras (Ruduo), kuris žiemos me-

tu iššokęs iš lovos vienasmarškinis gimnastikuojasi prie atviro lango ir kuris, susipažinęs su atvažiausia stovyklon koncertuoti choriste Birute, važiuoja į kitą stovyklą su ja susitikti, bet, pamatęs ją vaikščiojančią su kitu jaunesniu vyruku, net nepamėginęs su ja pakalbėti, grįžta vakare atgal, "palengvėle nusirengia, uždaro langą ir atsisūglus užsitraukia antklodę iki pat ausų. Kaulus gėlė, krėtė lengvas šiurpulis, o mintyse buvo tuštuma, kurioje nė Birutės vardo nebeliko. (92 psl.). Kitais žodžiais, pakilo tas atletas kaip erelis savo laimės užkariauti, bet rezignavo, sugniužo be kovos prisipažindamas, kad jau atėjęs jo gyvenimo ruduo...

Arba Drugelių apsakymo didvyris išplaukia Nemunu į gegužinę, atmuša iš sužadėtinio mergaitę, kuri jam labai patinka, praleidžia su ja visą dieną miške, ir autorius baigia savo pasakojimą šiais žodžiais: "Ne, mes nesusijungėme gyvenimui. Ar ilgai trunka drugelio laimė? Jūs žinote, tik vieną dieną. O ar mes nebuvo tie lengvasparniai drugeliai, pakilę jiems skirtos dienos saule pasidžiaugti?" (148 psl.).

Mėgsta Gražulis žaismingai ir grakščiai papasakoti apie savo didvyrių silpnynes, kurios tačiau nei jiems patiems nei jų artimiesiems ypatingų aibių nepridaro.

Betgi kartais šypsena nuo Gražulio veido dingsta, ir jis ima pasakoti apie savo didvyrius nebe juokais. Prie tokių novelių priklauso Mirtis ateina, kur besiantinantis prie vieno Vokietijos miesto raudonojo tvano fone vaizduojami Jazminų šeimos išgyvenimai begelbstint iš ligoninės sergantį sūnų. Ši novelė, be abejo, bus pati stipriausia visame rinkinyje. Skaitytoją užkrečia pasakojimo įtampa, nuosekliai augęs tragizmas ir didvyrių išgyvenimų intensyvumas. "Sekmadienio ryštas išaušo šaltas ir vėjuotas. Miesto gatvėse sukosi snaigiu sūkuriai, ant šaligatvių susėdę išsėjosi pavargę kareiviai, visi kiemai ir gatvių pašaliai buvo užkimšti gurguolėmis. Gyventojai būriavosi, vaikštinėjo, nešiojo daiktus, lūkuria evakuacijos įsakymo". (24 psl.).

Balys Gražulis.

Šiais paprastais bei įtaigiais žodžiais Gražulis pasakoja apie besiantinančio fronto siaubą, kurį mes visi vienaip ar kitaip išgyvenome. Jazminai negali bėgti kartu su kitais, nes jų mažametis vaikas serga tymais ir guli ligoninėje. Pasakojimo įtampa pagaliau išsprendžia Jazminų pasiryžimu išvogti vaiką iš ligoninės.

Ypatinga vieta knygoje priklauso noveli Juodoji rožė. Ji skiriasi iš kitų tiek savi ilgiu, tiek savo pasakojimo būdu. Joje ryškinamas finalas Jasiukonių šeimos tragedijos, prasidėjusios dar Lietuvoje per pirmąjį bolševikmetį. Joje tiek daug aprėpta medžiagos, kad ji išeina iš novelės ribos ir priartėja prie apysakos arba net ir romano. Ir tikrai gaila, kad autorius nepanaudojo tos medžiagos ilgesniui kūrinii. Juodojoje rožėje Gražulis savo veikėjus apibūdina ryškiais ir spalvingais bruožais. Ši apysaka parodo, kad Sudužusio vaizdo autorių geba ir plačiau užsimoti.

Gražulio knyga skaitoma lengvai ir pagaunanti. Jis nesivaiko stiliaus prašmatnybių, bet supranta žodžio tikslumą ir taupumą. Iš nežodingiausios savo kalbos jis išgauna gamtios spalvingumą. O tai pasidaro dėl to, kad jo sakinyse kruopščiai apdirbtas ir išieškotas. Nebūtų lengvas uždavinys lyginti Gražulio pirmąjį novelių rinkinį su antruoju, bet tas palyginimas kažin kaip savaime peršasi ir, vargu, ar čia mes labai suklustume pastebėję, kad literatūros kūrinių vertybė toli gražu nepareina nuo jų naujumo ar senumo. Gražulis sėkmingai puoselėja tą patį žanrą, kurį jis pradėjo Brydėje rugiuose ir tik reikia palinkėti, kad sekančios jo knygos mums nereikėtų laukti 11 metų...

PORTRETAS

HENRI TROYAT

(7)

Vaikai vedė ir paliko tėvų namus. Lucienne tapo senė su žilais plaukais ir suvystusiais skruostais. Ji buvo visada maloni, besišypsanti ir linksma, jos gyvenimo tikslas dabar buvo slaugyti ir drąsinti savo vyrą. Ji linksmai aukojosi, kad jam sukurtų jaukumo ir sveiko džiaugsmo atmosferą. Visas sodžius dievino "mažąją Penatų poniją". Neapsisprendusios jaunos merginos atėdavo ir prašydavo jos patarimo. Seniai maldavo jos paramos. Jei kas nors iš Terrats-les-Flots susirgdavo, skubiausiai šaukdavo Madame Lucienne, o ne gydytoją. Ir jei kurioje nors garbingoje šeimoje kildavo nesutarimų, Madame Lucienne būdavo paprašoma pabūti teisėju ir ginčą išspręsti.

Oskaras Malvoisiną didžiavosi savo žmona ir nebesigailėjo, kad pirmaisiais povestuvinių metais ištverė, švenčiant šešiasdešimt penktąją jos gimimo sukaktį, ją ištiko lengvas širdies smūgis. Oskaras Malvoisiną vos neišprotėjo. Jis slaugė ją su pavyzdingu atsidavimu ir pasiaukojimu. Vos tik jai pradėjus vaikščioti, ją paprašė pozuoti.

Ji atsisėdo ton pačion kėdės, kurioje pozavo pirmąjį kartą, su gėlėmis prie krūtinės. Ir jis, visiškai sulinkęs ir drebas, pasistatė tą patį molbertą, kuris buvo naudojamas aną kartą. Užtempė geriausią drobę. Rūpestingai išplovė teptukus. Ant didelės pusapvalės paletės išspaudė šviežių dažų tūteles. Jo širdis stipriai plakė, tartum norėdama iššokti iš krūtinės. Jo rankos buvo silpnos ir apvystos. Staiga ji nešė baimę, kad pavargusios akys ga-

linčios netesėti. Ar jis jau nebus praradęs talentą — tuo metu, kada Lucienne pasiekė tobulumą. Ar leis Dievas ilgai tausotam modeliui susitikti su dailininko menu, kurį Malvoisiną buvo apleidęs. Ar jis dar tebėra to meno vertas? Ar jis buvo joks vertas?

Svelni rudeniška šviesa krito į dulkėtą dirbtuvę. Freskos smalsiai stebėjo kovą savo meisterio, kuris atsidavė likimui.

— Lucienne, — pratarė Oskaras Malvoisiną, — pradedim vardan Dievo.

Jis pakėlė anglį sukumpusiais ir drebančiais pirštais. Bet, vos tik palietė drobę, anglis užtikrintai slinko blizgančiu paviršiumi. Atrodė, lyg Oskaras Malvoisiną visai nędalyvautų savo rankos judesiuose. Niekada jis nebuvo šikavęs tokiu nepermaldausiu tikslumu. Kiekvienas retušas nuostabiai aiškumo gyvino piešinį. Ir išryškėjęs paveikslas nebuvo suniuriosos, melancholiškos senės portretas. Oskaras Malvoisiną sunkiai alsavo, jis buvo pasimetęs ir apsvaigęs, matydamas ryškėjantį nuostabiai gražaus žmogaus vaiko atvaizdą: Lucienne siela atitiko bruožus tos jaunos moters, kurią jis prieš keturiasdešimt penkerius metus vedė.

— Ankščiau tavo siela nebuvo verta kūno grožio, — sušuko jis, — o dabar kūnas nebepasiekia sielos kilnumo. Ji atsiduso.

— Apsiramink, mielas... O tai suprakaituosi... Bet jis nebeklausė. Jis griebė teptukus ir paletę. Drobė pražudo spalvomis. Iš šviesos ir šešėlių žaismo, lyg svetimam jėgai valdant jo ranką, išryškėjo ano meto Lucienne su savo šypsena. Lusienne — dvidešimties metų, ružavu veidu, šmaikšti ir linksma Lucienne su akimis, kuriose atspindėjo vitražų žavumas, su gražiomis lūpomis ir vešliais, gelsvais plaukais.

Vidunaktį Oskaras Malvoisiną liepė užkurti židinį. Lucienne sėdėjo lyg bejausmė ir sustingusi ištisas valandą trunkančioje pozoje. Jos klusnume buvo kažkas iškil-

mingo. Antrą valandą nakties Oskaras Malvoisiną nustojė tapęs. Jo pečiai skaudėjo, ir širdis buvo pavargusi. Jis šūktelėjo žmonai:

— Pažiūrėk. Šį kartą, manau, pasiekiau panašumo. Ji priėjo artyn ir pro jo petį stebėjo paveikslą. Ji nepasakė nė žodžio. Staiga jis išgirdo ją verkiant.

— Kas atsitiko? — paklausė.

— Koks tu žiaurus! — sumurmėjo Lucienne.

Kodėl?

— Pasižiūrėk į mane ir paveikslą. Tu pasirinkai laiką, kada aš jau visai pasenau, kad pavaizduotum gražią moterį, kokia aš kadais buvau.

— Aš tapiau tavo siela.

— Ji panaši kūnui, kurį pergerai pažinau, kad galėčiau užmirti.

— Kas buvo tame kūne, kurio grožio tu tebesilgi?

— O tu ar jo nesiilgi?

— Ne.

Ji užlaužė išdžiūvusias rankas. Jos veide buvo nusivylimo išraiška. Ašaros tekėjo jos skruostais. Ji dūsavo:

— Aš nenoriu tų poros metų, kurie man beliko gyventi, nuodyti vaizdu to, ko netekau. Tų atsiminimų aki-vaizdoje tavo meninis pasitenkinimas man yra kančia.

Kraujas užliejo jos skruostus. Staiga ji sušuko:

— Aš nekenčiu to paveikslu. Aš nekenčiu to paveikslu!

Paskui ji susmuko sofoje ir konvulsingai kukčiojo.

Oskaras Malvoisiną nuskubėjo į virtuvę vandens stiklo.

Kai jis grįžo, molbertas buvo tuščias. Židinyje degė drobės likučiai. Lucienne stovėjo prieais jį — pakelta galva ir atkakliu žvilgsniu.

Jis sušuko:

— Paveikslas! Nelaimingoji. ką tu padarei?

Ji atsuko pasenusį ir liūdesiu apgaubtą veidą ir pasakė:

— Tu negali už tai ant manęs pykti! (Pabaiga)

AKADEMINIS GYVENIMAS

L.S.T. KORP! NEO LITHUANIA

Redaktorius Kęstutis Gaidžiūnas. Redakcinis kolektyvas — Dalia Maurukaitė, Eglė Žemgulytė, Benito Nausėda. Visą medžiagą siųsti K. Gaidžiūnas, 317 Corning Dr., Cleveland'8, Ohio.

Neolithuanų pasitarimas. Iš kairės: K. Gaidžiūnas, A. Gasparaitis, R. Gaidžiūnaitė, J. Tysliava ir R. Nemickas.

Dirvos nuotrauka

MUMS BŪTINAI REIKIA GYVENIMIŠKIAU PAJUDĖTI

Pakely iš Tėvynės daug ko netekome ir daug ką naujai susiorganizavome. O kai esame pasiryžę jį sugrįžti, reikia ir geresnių priemonių ieškoti. Ir jų surasti galima, ypač, kada esame jauni, kada varstome universitetų duris, kada siekiame mokslo aukštumų.

Mes, kaip Korporacija, antrą kartą atgimim šio krašte. Toli nuo namų ir savojo universiteto. Taip pat ir toli nuo normalių ryšių su ten pasilikusiais. Pasilikusiais ne svetimaisiais, bet mūsų kraujo broliais ir seserimis. Tai graudu kartoti, bet ašaromis niekas mūsų sienų nesugriovė ir nesugriau. Anksčiau ar vėliau mes susijungsime. Juk ir kiekiausias grandinės būna sudildytos. Tik jas reikia dildyti.

Aš į Korporaciją, kaip naujokas, nežūriu vien iš senai surašytų įstatymų, Tėvynėje per eilę metų sudarytų tradicijų ir papročių. Aš į ją žūriu iš dabartinio savo mokslo suolo, su tuo svetimam krašte, taip svetimųjų, beveik tik šventadieniais draugaujant su savaisiais ir savosios tautos reikalais besisielojant.

Mano galva, mes turim gyveniškiau pajudėti. Dirbti ne tik metines šventes ruošiant, bet dirbti kasdien, kas savaitę. Mes turim vieni su kitais dažniau susieiti. Mes turim vieni kitus arčiau pažinti, pamilti, vieni kitų stiprybes ir silp-

nybes žinoti, vieni kitiems padėti. Mes turim reaguoti į visus lietuviškojo gyvenimo įvykius. Ir ne tik reaguoti, bet ir juos sukurti geresniu keliu. Tam juk mes ir esame studentai. Tam ir mokomės, tam ir ruošiamės.

Tai dabar ir laikas tokį darbą pradėti dirbti, o ne paskutinėse susirinkimų eilėse sėdėti. Mums reikia visur veržtis į priekį. Kitaip mes gyvenimo lenktynės pralaimėsime ir visą laiką paliksime užpakalyje.

Visa tai laimėsime, jei mes anksčiau tokiomis reikalais pradėsime rūpintis, negu iki šiol rūpinomės. Ir mano galva, clevelandiečiai neolithuanai moksleiviai greit bus daug kam pavyzdys. Jie pačiu laiku išeina į darbą. Jie dažnai susirenka, jie kiekvienam susirinkime praktikuoja patys kalbėti, patys susirinkimus vesti, patys vadovauti. Bet aš stebiuos, kodėl panašios iniciatyvos nėra kitose didelėse lietuvių kolonijose? Ar ten kolegos korporantai nenešioja tas pačias spalvas ir negyvena tais pačiais siekimais? Ar ten nėra iniciatorių, kurie tą darbą pradėtų? Ar ten mūsų filisterių šeimose nėra gražaus prieauglio, kuris tokiu moksleivių judėjimu įdomautųsi?

Manau, kad visko yra, tik tas emigracinis neryžtumas, tie visokie susipainioję smulkūs reikalai supainioja veiklos siūlų galus ir juos vis rytojaus dienai atideda. Atideda ir užmigd.

Aš rašau šį rašinį tikėdamas, kad mano mintys nebus šauksmas, einas virš mūsų galvų. Noriu tikėti, kad jį tai bus atsiliepta: mes esame ne tik gyvi, bet ir gyvenimą pasiryžę sau palenkti. O jį palenksim nieko neatidėliodami, bet tuč tuojau pradėję labai planingai

PASKELBĖ NAUJŲ DARBŲ PLANĄ

Korp! Neo-Lithuania Chicagoje

Chicagoje, Vyčių salėje, įvyko pirmoji šių metų Korp! Neo-Lithuania sueiga, į kurią susirinko apie 100 korporantų, senjorų ir gražus būrys junjorų.

Naujasis pirmas ninkas stud. Stasys Mažulis, atidavęs sueigą, pakvietė jai pirmininkauti kol. Mindaugą Jazbutį, o sekretoriaumi — Vitą Aleksandrūnaitę, kuri nepagailėjo 100 mylių kelio (V. A. studijuoja Milwaukee universitete).

Priminus, kad praėjusių metų gruodžio mėn. mirė filistai-Lithuanie garbės narė rašytoja Sofija Čiurlionienė Kaune, filisteris inž. Mečys Kriaučionis Montrealyje, filisteris teisininkas Kostas Karpus Kaune, jie buvo prisiminti ir pagerbti susikaupimo minute.

Ryšium su Korporacijos garbės nario Antano Smetonos 15 metų mirties sukakties minėjimu, kolega Dr. Jonas Paplėnas savo žodyje priminė šio didžiojo tautos vyro gyvenimo kelią ir paliktą dvasinį turtą.

Po to kol. Petras Glemža skaitė paskaitą apie ideologinę tikrovę. Išgalvota, paruošta ir stilingai perduota paskaita susirinkusiems nepaprastai patiko. Ji bus atspausdinta sekančiame Korp! Neo-Lithuania informacinio leidinio numerioje.

Su nekantrumu buvo laukiama naujosios valdybos deklaracijos. Buvusioji valdyba, kuriai pirmininkavo inž. Jonas Jurkūnas, vicepirmininku buvo Alfa Simonaitis ir sekretoriumi Vytautas Labanauškas (vėliau buvo papildyta: II vicepirmininkas stud. Donatas Siliūnas ir II sekretoriumi stud. Rima Kašubaitė), reikėjo pasakyti, atliko korporacijos veikloje milžinišką darbą. Jie parodė daug energijos, sumanumo ir jų dėka šiandien Korp! Neo-Lithuania Chicagoje yra stiprus junginys.

Reikia džiaugtis, kad ir naujoji valdyba yra užsibrėžusi didelę veiklą. Pirmininkas stud. Mažulis, kuris su didele meile ir pasišventimu apsiėmė eiti naujas pareigas, pristatė sueigai valdybos narių pasiūlymus: vicepirmininkai stud. Donatas Siliūnas ir inž. Vincas Mažeika, sekretoriai: stud. Rima Kašubaitė.

ir nuosekliai veikti. Veikti kasdien, kas savaitę, veikti ne vienas kuris iš mūsų, bet visi drauge. To iš mūsų reikalauja Korporacijos garbė, to reikalauja ir įsipareigojimai Tėvynei.

B. V. G.

tė ir Juozas Žvynys. Taigi, Neo-Lithuania Chicagoje patikėta stiprioms rankoms.

Toliau pirmininkas pabrėžė, kad dalį veiklos nubrėžia pačios tradicijos, būtent, užgavėnių parengimas, pavasarinis pobūvis, gegužinė, metinė šventė ir Naujų Metų suikimais, diskusijos ir didesnio masto kultūrinis parengimas rudens metu. Numatoma, jog sekančią Korp! Neo-Lithuania suvažiavimą teks chiegiečiams suorganizuoti. Toliau bus leidžiamas Korp! Neo-Lithuania informacinis leidinys, organizuojama studentų vasaros stovykla, vystomas darnus bendradarbiavimas su kitomis studentų korporacijomis, aktyvus įsijungimas į Lietuvių Studentų Sąjungos veiklą. Valdyba yra užsibrėžusi iškelti tautinių namų statybos klausimą, kurį, bendromis jėgomis, nesunkiai būtų ir įgyvendinti.

Yra gražus būrelis junjorų ir dar daug jų rengiasi įstoti. Jiems bus organizuojamos atskiros sueigos su pašnekėjais. Tikimasi, kad sutikus būti tėvūnui Aleksui Siliūnui, korporantų eilės žymiai pagausės.

Spaudos komisiją sudaro Eglė Žemgulytė ir Vytautas Kasniūnas. Informacinio leidinio redaktorė Eglė Žemgulytė ir redaktoriaus pavaduotojas stud. R. Stačauskas, neseniai atvykęs iš Australijos. Bus daromi žygiai atgaivinti Akademiko leidimai.

Korporacija įsigijo gražų, meniškai pagamintą herbą, kurio vertė yra 150 dol. Jį padirbo skulptorius kolega Petras Vėbra ir, atsisakęs atlyginimo, herbą paaukojo korporacijai.

Išdėdinkas Juozas Žvynys pranešė kasos stovį. Dideliems užsimojimams reikia ir daug pinigų, tad ir juos reikia skaičiuoti tūkstančiais.

Po diskusijų vyko klausimai ir sumanymai.

Naujų Metų sutikimas praėjo nepaprastai gražiai ir iškilingai. Dalyviai buvo labai patenkinti. Už tai didelė ir pelnyta padėka ponoms: Mažekienei, Siliūnienėi, Valantienei ir Žvynienei. Jos gražiai sutvarkė ir padengė stalus, jaukiai mokėjo pavaišinti svečius. Gaila, kad tik 450 svečių galėjo dalyvauti, o per 300 buvo atsakyto vietos. Todėl dabar jau ieškoma salė, kurioje kita kartą galėtų dalyvauti mažiausiai 800-900 žmonių.

Sudėta ir pasiūsta \$140 užjūrio kraštuose studijuojančiam jaunimui paremti. Juozas Butvila

Mūsų veikla

Dabartinę Clevelando skyriaus valdybą sudaro: Cezaris Modestavičius — pirmininkas; Juozas Gaška ir Dalė Benokraitė — vicepirmininkai; Birutė Navikaitė ir Vida Gulbinaitė — sekretorės.

Chicagoje susižiėdavo kol. Mindaugas Jazbutis su kol. Jesaite.

Clevelande sausio 11 d. įvyko penktoji moksleivių neo-lithuanų sueiga. Buvo apibūdinta poeto Kazio Binkio gyvenimas ir darbai. Keli moksleiviai padėklavavo jo eilėraščius. Sueiga pravedė moksleivių neo-lithuanų vadovė p. Modestavičienė.

• Eglė Žemgulytė, Korp! Neo-Lithuania informacinio leidinio redaktorė, yra vienos Chicago ligoninės gailėstingųjų seserų mokyklos instruktorė. Įvykus

SVEIKAI GYVENK

DR. STEPONAS BIEŽIS

Medicinos aukso gadyne

Pastarasis medicinos dešimtmetis (1948-1958) pasiekė tikrai svarbių ir net dramatiškų laimėjimų, kurių praeityje nepasiekta per ištisą šimtmetį. Laimėjimai toki dideli, reikšmingi ir taip toli siekia, kad tą laikotarpį kai kurie teisingai pavadino medicinos aukso gadyne.

Per šį trumpą laikotarpį žmogaus vidutinis amžius pakilo nuo 65 iki 70 metų. Tai reiškia, kad dabar gimę turi galimybę vidutiniškai išgyventi 70 metų. Tai priklauso nuo to, kad dabar daugiau ligonių išgydoma ir labiau apsaugojama nuo sunkių susirgimų, kas pakelia vidutinį amžių. Apytikriai apskaičiuojama, kad nauji ir tikslesni gydymai išgelbėjo 1,250,000 gyvybių, kai prieš dešimt metų nebuvo įmanoma to padaryti. Užtat senų žmonių skaičius proporcingai žymiai pakilo ir, kaip dabar pramatoma, vis dides.

Per šį dešimtmetį vaikų iki 15 metų mirtingumas nuo bakterinių, apkrečiamų ligų nukrito 80 procentų. Mirtingumas nuo influencijos sumažėjo 91, nuo apendicito 76, nuo ūmojo reumatizmo 73, nuo inkstų ligų 60 procentų, plaučių uždegimo — 34, džiuvos — 71 ir t.t.

Nuo 1947 metų šiame krašte plačiai pradėtas vartoti penicilinas, tas įstabus vaistas, nebe pagrindo vadinamas stebuklinguoju, žymiai sutrumpinęs sirgimo laiką milijonams ligonių ir išgelbėjęs nesuskaitomą skaičių gyvybių, neabejotinai siekiančių irgi į milijonus.

Penicilinas davė nemažą nusivylimą, nes jis veikia ne prieš visas bakterijų sukeltas ligas. Intensyvios studijos ir plataus masto patikrinimai davė galimybės susekti kitokias penicilino rūšis, bendrai vadinamas antibiotikais ir glaudžiai giminingos originaliam penicilinui. Šie naujesni antibiotikai, kurių jau esama virš dvidešimties, dabar patenkinamai veikia prieš kitas, originaliojo penicilino neįveikiančias bakterijas, sukeliančias mirtinas ligas. Dabar jau galima pasakyti, kad po dešimties metų nenutrūkstamos pažangos, veik visos bakterinės ligos nugalimos antibiotikais, kai jie pavartojami laiku ir tiksliai.

Šiuo metu antibiotikai yra stipriausias ir patikimiausias ginklas kovoti su nugalėti pirmiau buvusias tikrai mirtinas ligas, bakterijų sukeltas. Čia reikia pastebėti, kad antibiotikai turi savotiškų trūkumų ir net rimto pavojingumo, ką gydytojai gerai žinodami, juos panaudoja atsargiai ir tik ten, kur jie naudingi ir būtini. Taigi nereikia suprasti, kad antibiotikai visuomet ir visas ligas išgydo. To šiuo tarpu neįmanoma.

1955 m. balandžio 12 d. paskelbta seniai laukiama

gaisrai katalikų mokykloje ir nukentėjus daug mokinių, pertraukė studijas Loyolos universitete, ir visą laisvalaikį paskyrė savanoriškai talkininkavimui apdegusių vaikų globai. Už tai jau buvo suteikta didelė garbė, kaip "Nurse of the Year".

džiugi žinia pranešanti, kad skiepai prieš vaikų paralyžių (polio) yra tikrai efektingi nuo 80 iki 90 procentų. Reiškia tinkamas įskiepijimas apsaugoja veikdėvynis iš dešimties nuo susirgimo ta baisia paralyžiaus liga, kuria serga suaugę ir net senesnieji, nors kažkodėl neprasmingai ji vadinama vaikų paralyžiumi, gal dėlto, kad jie daugiausiai paliečiami. Šių skiepų susekimo ir didelio skaičiaus žmonių įskiepijimo pasėkoje šios ligos atsitikimų skaičius tiek sumažėjo, kad mažai tegirdime apie ją. Bet, deja, ir šiuo metu kone pusė žmonių dar nepasinaudojo šia paprasta ir saugia priemone apsaugoti nuo visam gyvenimui paralyžuojančios ligos. Jei žmonės nenorės pasinaudoti šia ir kitomis apsaugojimo priemonėmis nuo susirgimo rimtomis ligomis, tai medicinos laimėjimai mažai bus reikšmingi žmonijos sveikatos gerinimui išlaikymui. Žmonija neprivalo nutolti nuo medicinos pažangos, kad iš jos turėjus daugiausia naudot.

Per pastarąjį dešimtmetį medicinos laboratorijos davė naujų metodų skėmingiai studijuoti pačias ligas, nustatyti tikslesnę diagnozę ir pritaikinti tinkamiausias priemones ligoniams gydyti. Painesnių ligų atvejais modernus gydytojas nepasitenkina ir morališkai neturi teisės gydyti ligonio, pirma nepadaręs nuodugnaus tyrimo. Be laboratorijos pagalbos tai visai neįmanoma. Spėjimas arba vadovavimas visu savo nuomone šiandien visai nebepateisina kilnios gydytojo profesijos ir ligonio pasitikėjimo ir dar mažiau pateisina laukiamų pasekmių pramatymą. Išskiriant menkesnes ir aiškias ligas, laboratorijos moderninis patarnavimas yra glaudžiai susijęs su paties ligonio likimu. Pvz., laboratorinis bakterijų aptažinimas nustato, kokie antibiotikai tikslingiausiai veiks; priešingu atveju, vienokių ar kitokių antibiotikų vartojimas būtų tik spėjimas, reiškiąs netikrumą.

Chirurginių operacijų srityje šiandien jau tiek daug pasiekta, kad tikrumoje žmogaus kūne jau nebeliko nė vieno kampelio, kurio moderninio chirurgo gydymas peilis negalėtų pasiekti. Vidurių, kaulų, plaučių, smegenų ir kitokių didžiulės operacijos nuo seniai buvo sėkmingai daromos. Bet tik 1953 m. buvo padaryta pirmoji sėkminga širdies operacija, jos vidų atidarant ir atliekant kas reikia. Tai buvo įmanoma išradus komplikuotą mašiną, pavaduojančią širdies ir plaučių veiksmus operacijos metu. Nuo to laiko jau daug tokių operacijų padaryta, atidarant širdies vidų ir jos plakimą visiškai sustabdančiais keliomis minutėmis jos viduje. Šitokiomis naujoviškoms operacijoms širdies pakrikusieji veiksmai atstatomi į normalius, kas sustiprina pačią širdį ir tuo pačiu žymiai prailgina gyvenimą. Tai duoda tūkstančiams su sužalotomis širdimis stiprios vilties atgauti sveikatą ir normaliai gyventi. (Bus daugiau)

Fantastiškiausi karo uždaviniai 8

MANO ŠIRDIS NELANKĖ
ŠNIPŲ MOKYKLOS...

Moenckebergo gatvėje duris atidarė apie 30 m. amžiaus blondinas. Mes nuėjome į gretimą kambarį. Jis mostelėjo į Morzės aparatą:

— Parodyk savo meną!
— Man perdavus nurodytą tekstą, jis pastebėjo: — Perdaug lėtai.

Jis vadinosi Heinzas ir gyveno, kaip atrodo, gana nerūpestingai. Jo kišenės buvo pilnos merginų fotografijų, ir rytais jis ateidavo neišsimiegojęs. Po poros dienų mudu buvome jau susidraugavę.

Nežinau, kada man į akis krito, kad esu sekamas. Aš atkreipiau dėmesį dėlto, kad tas vyras visada dėvėjo tą patį kostiumą. Arba jis buvo tik pradėdas, arba vaizdavo tokį. Vieną dieną kreipiausi į Heinzą:

— Mane seka, — pasakiau. — Nesu bailus, bet man pradeda įkyrėti.

Heinzas nusišypsojo.
— Vaiduoklius matai. Parodyk man.

Išėjau į lauką ir dairiausi. Sekėjas buvo dingęs.

— Matai, — atsakė Heinzas.

— Tą vyrą aš parodysiu, — pabrėžiau.

Drauge nuvažiavome į Moenckebergo gatvę, nuėjome į penktą aukštą, po dešimties minučių grįžom atgal. Tarpdury stovėjo vyras tuo pačiu kostiumu. Aš parodžiau Heinziui. Jis nusišypsojo:

— Liepsiu atšaukti. Tai buvo mažas egzaminas, kuriuo visada išbandome naujus žmones. Jei nebūtum pastebėjęs, netrukus būtum gavęs bilietą į rytų frontą.

Dabar turi pasipraktikuoti, kaip persekiotojais nusikratyti. Įsidėmėk, ką sakau. Paimi taksį. Įlipdamas niekada nesakai reikiamo adreso. Taksį keiti tris kartus. Ir nuo šios dienos niekada nevažiuoji iki pat vietos. Išlipi trim kvartalais arčiau ar toliau ir eini pėsčias. Atsimink, laiko visada yra užtekina. Beskubėdamas vieną dieną neteksi galvos. Taip arba kitaip. O be galvos gyventi bloga.

— Žinoma, — įterpiau.

— Išėjau į gatvę, — tęsė Heinzas, — ir tau kyla įtarimas, kad tave seka. Niekada neatsisuk! Niekada nesustok! Nekeisk krypties! Neišiduok, kad įtari. Nelėting žingsnių, nei nesuklink. Nori pamatyti persekiotoją? Ką darysi?

— Kam klausyti mane, kai geriau žinai, — atsakiau.

— Sustok ties vitrina. Stebėk išdėstytas prekes. Nežvaiguok nė į vieną pusę. Domėkis tik prekėmis. Dabar ateina tavo sekundė: vyras turi praeiti. Žiūrėk tiksliai į stiklą. Ten atsispindės jo veidas. Teturi tik sekundę laiko. Nufotografuok jį įsidėmėk jo veidą. Na, bet tai su laiku išmoksi...

Ir aš išmokau, kaip elgtis pavojaus metu. Kaip užgniaužti baime, siaubą, kada galva karštingai dirba, o rankos vis dėlto lieka ramios. Visiškai ramios. Ir akys nieko neišduoda, tartum tuo metu galvotum apie susitikimą su mergina ar neapmokėtą sąskaitą ar ką kita. Kaip gera, kai išmoksti susitvarkyti pavojuje! Ir tai pastebėjau metais vėliau — Amerikoje...

Sėdžiu New Yorke. 1944 metai. Jei mane pažintų,

tuoj pakartų. Malonės prašymą prezidentas tikrai atmetų. Prezidentai karo metu turi daugiau rūpesčių, negu šnipų pasigailėti.

"Hickory", 51 gatvės restorane, duodami geriausi steikai. Kapela iš keturių. Ji groja "You belong to my heart". Aš valgau amerikietiška. Kaip agentų mokykloje išmokau.

Kelneris atneša steiką.
— Gero apetito! — sako, padėdamas ant stalo.

— Ačiū! — išsižioju, ir mane ištinka smūgis. Sekundę esu lyg suparalizuotas.

Prie gretimo stalo, tiesiai prieš mane, sėdi Henry Louten. Olandas. Agentas. Dvigubas agentas. Apmokytas, kaip ir aš, Berlyne ir Hamburge. Per Ispaniją išmugeliuotas Amerikon. Perbėgęs pas jankius. Dirba Amerikai. Perdavinėja klasotus pranešimus į Vokietiją. Mes pastebėjome tai, bet tęsiame žaidimą. Henry Louten yra FBI agentas. Ir aš sėdžiu priešais jį. Ir jis pažįsta mane...

Imu peilį rankon, kaip mokė. Sugniaužiu ranką kumštini. Piaustau mėsą į gabalėlius. Olandas stebi mane ir nuduoda nematęs. Tačiau jis mane atpažino. Jei jis atsistos ir sušuks, man nėra jokių šansų. Aš neturiu ginklo. Aš esu išduotas. Juokingu sutapimu. Netikėtu susitikimu didžiausiam pasaulio didmiestyje.

Ryju kasnius. Lėtai. Neskubėdamas. Kaip mokė. Muzika nustoja. Porą žmonių ploja. Kapela vėl pradeda. Ji groja mėnesienos serenadą. Mano mėgstamą gabalą. Turiu silpnę romantiškai muzikai. Tačiau susitikimas su olandu nėra romantika. Jis moka sąs-

kaita. Tam pačiam kelneriui, kaip ir aš. Ir aš pasišaukiu kelnerį. Kodėl olandas nekelia triukšmo. Kokia būtų sensacija laikraščiams: "Vokiečių agentas sugautas prie steiko!" — "Šnipas New Yorko centre!" — "Alkis tapo jo budo liu!" — "Nevalgyk daug, ir gyvensi ilgiau!"

Olandas lėtai atsistoja. Dvieju žingsnių atstume praeina pro mane. Jis nežvilgtelėjęs į mane. Pagaliau juk tų dalykų abu mes mokėmės toje pačioje mokykloje. Jo plaukai dabar praretėję. Tai Henry Louten, jokios abejonės.

Aš turiu būti ramus. Aš turiu neišsuduoti. Aš turiu neprakaituoti. Aš turiu išlaikyti tą patį pulsą. Bet širdis nėra lankiusi agentų mokyklos...

Louten stabtelė ties durininku. Jis kalba su juo. Kairėje telefonų būdelė. Jis eina link jos, eina... pro šalį! Aš seku jį dviejų metrų atstume. Gatve pravažiuoja policijos automobilis. Visiškai lėtai. Olandui tereikia tik ranką pakelti, ir aš esu pagautas. Automobilis važiuoja tolyn. Visai lėtai. Mes stovime ties durimis. Jis už dviejų metrų nuo manęs. Mes nepažįstami. Kaip mokė. Jis pasuka į kairę. Aš pasuku į dešinę...

Jis mane pažino ir nudaė nepažįstas. Šaoningai. Kodėl, nežinau ir šiandien. Gal norėjo pasilikti šansą pokariui, jei vokiečiai karą laimėtų. Arba turėjo pasiūlymą ir nenorėjo pavėluoti. Arba nenorėjo nemalonių su FBI, kuriai buvo apie save melavęs. Jis paleido mane. Aš turėjau laisvę — dar septyniolikai dienų... (Bus daugiau)

RADIOAKTYVINIŲ SPINDULIŲ AUKOS (3)

Jugoslavijos pasiuntinys reikalauda tylo buvo pralaužta. Bet tuo metu, kai Belgradas visomis jėgomis stengėsi išvengti viešo skandalo, "istorija" Curie ligoninėje jau buvo įgavusi naują kryptį — daug reikšmingesnę, negu pirmoji dalis: iš paslapties su politiniu atspalviu išsivystė vienas didžiųjų mokslo atradimų.

Uždaryti kambariuose su stromis sienomis penki likusieji mokslininkai tebe tęsia atkaklią kovą su mirtimi. Gydytojai stebi smulkius spindulių vėžio sužalo tuose veiduose. Jei vieną dieną bus pasiekta pergalė — medicinos mokslas bus laimėjęs nepaprastą šuolį šimtmečiais besitęsiančioje kovoje su vėžiu.

Pirmąsias tris savaites po atvykimo jugoslavų atomo mokslininkai atrodė tebesą geros sveikatos. Jie gerai valgė ir net padidino svorį. Tačiau išorė apgaudinėjo.

Labai jautrūs aparatai atkakliai registravo lėtą radioaktyvumo kilimą jų kūnuose. Praėjus trims savaitėms, pakilo uždanga pasuktinajam jų tragedijos aktui. Jų plaukai pradėjo kristi. Silpnumas padidėjo. Nuovargio slegiami ligoniai negalėjo nei skaityti, nei judėti. Pagaliau jie pradėjo karščiuoti.

Kraujo tikrinimai skelbė mirtį penkiems iš šešių ju-

goslavų: visi kraujo rutuliukai, baltieji ir raudonieji, nyko. Nė vienas ligšiol žinomas gydymo būdas negalėjo jų išgelbėti.

Gresiančio pavojaus akivaizdoje griebtasi paskutinės priemonės. Skyriaus gydytojas Dr. Jammet pasiūlytė talkon du žinomus vėžio specialistus, kurie buvo pasiūlymėję leukomijos ir spindulių ligų srityse: profesorį Jean Bernard ir daktarą Georges Matné.

Šiems žymiesiems medicams pirmą kartą medicinos istorijoje buvo pavykę išgydyti leukomiją susirgusią peję. Drasioje operacijoje jie rentgeno spinduliais sunaikino gyvulio kaulų smegenis ir pakeitė juos sveikos pelės smegenimis. Pašalinus serganti organą, kuris gamino daugiau baltų kraujo rutuliukų, negu raudonų — pelė visiškai pasveiko.

Tačiau galvojama, kad šis nepaprastas gydymo būdas tegali būti pritaikytas tik gyvuliams, nes žmogaus kūnas neperneša jokios svetimos audinių transplantacijos. Organizmas ginasi ir gamina prieškūnius, kurie sunaikina įskiepytą svetimą organą. Bet jugoslavų mokslininkų atveju neutronai buvo sunaikinę ginamąją medžiagą. Taigi, kas normalios transplantacijos atveju reikštų mirtį — šį kartą galėjo būti naudinga.

Gydytojai, nerasdami kitos išeities, šios prielaidos

Venezuelos kova dėl didesnių pajamų iš naftos

Gruodžio 19 dienos dekretu vyriausybės junta pakėlė pelno mokesčio progresiją. Kas gryno pelno turės 28 milijonus ir daugiau, mokes 45 procentus. Mokes tis pakeltas visose progresijos laiptuose, bet ypač pakeliamas ryškus aukštesniuose. Pakeliamas yra bendras, liečia visus, venezueliečius ir užsieniečius, visiems vienodas, bet praktiškai daugiau pakeliamas aktualus naftos bendrovėms, jų pramonei. Ligi šiol naftos bendrovių mokesčiai neviršijo 50 procentų jų gryno pelno, dabar didžiosios bendrovės mokės ligi 63 procentų.

Dėl to dekreto Creole Petroleum Corp. prezidentas H. W. Haight reagavo gana keistai. Jis pasiuntė kasyklų ministeriui laišką, kur tarp kito pasako, kad tas dekretas jo bendrovei yra netikėtas, nes dekretas paskelbtas su bendrove nepasitarus, kaip tai buvę ligi šiol, ir aliarmuojantis, nes "drastiškas mokesčių pakėlimas priešingai paveiks konkurencinę Venezuelos naftos padėtį pasaulinėje rinkoje". H. W. Haight pabrėžia, kad "tas mokeskis sulaužys pusiausvyrą formules 50-50, kuri ligi šiol davė geriausius rezultatus abiem pusėm". Hight paprašė vyriausybę tą dekretą persvarstyti ir pranešti, arba tiksliau, įspėjo, kad, kol tas dekretas bus persvarstytas "jums pranešime priemonės, kurių palaipsniui esame priversti griebtis, kad apsaugotume bendrovės interesus ir sutrukdytume mokesčio pakėlimo pasekmes, kas nesiderina su dabartine pasaulinės gamybos pertekliaus padėtimi".

H. W. Haight laišką užbaigia čia retai vartojama

(Mūsų bendradarbio
Venezueloje)

mandagumo formule, niekad nevartojama, rašant vyriausybės nariams. Tas davė progos vietiniams laikraščiams jo laišką pavaldinti storžievišku.

Vyriausybė į tą laišką atsakė, jį užbaigdama ta pačia mandagumo formule, pranešdama, "yra neleistina pretenzija, kad vyriausybė peržiūrėtų priemones, apie kurias Tamsta kalbate ir kurios yra nutartos kaip suvereninis aktaas po stropaus ir atidaus tyrinėjimo". Ministeris nurodė, kad tų priemonių bus griežtai laikomasi.

Kitos naftos bendrovės, kurių čia yra gana daug, bet visos drauge gamina mažiau, kaip viena Creole, tuo klausimu dar nieko nepasisakė. Gi H. W. Haight, išvykęs į Ameriką, žurnalistas buvo gana kalbus. Jis net suabejojo dabartinės juntos kompetencija tokį dekretą paskelbti pareikšdamas, kad juntos prezidentas Edgard Sanabria tą reikalą spręsti turėjęs palikti naujai išrinktajam konstituciniam prezidentui Romuliui Betacourt. Tas davė progos Venezuelos ambasadoriui Washingtono pareikšti, jog Venezuelos vyriausybė dar ligi tokio laipsnio nėra smukusi, kad turėtų prašyti leidimo iš Creole Petroleum Corp. pakelti mokesčius, pridurdamas, kad mokesčiai, kuriuos Creole sumokės ir pagal naująjį pelno mokesčių įstatymą Venezuelos valdžiai, palyginti, yra labai kuklūs su tais, kuriuos sumoka Standart Oil Co. of New Jersey Amerikos valdžiai, nors Creole yra anosios bendrovės padalinys Venezueloje.

Ginčas ir H. W. Haight pyktis sukasi apie du dalykus: kad Venezuelos vyriausybė, prieš pakeldama mokesčius, nesitarė su Creole bendrove, ir kad dabar tai bendrovei teks mokėti mokesčių daugiau, kaip 50 procentų savo uždarbui.

Kai kurie venezueliečiai įrodinėja: girdi, nesitarė, nes, pradėjus tartis, visvien nebūtų susitarta. Be to, pradedti tuo reikalu taris, esa, labai pavojinga. Derybų partneriai perdaug esą ekonomiška stiprūs, ir derybas gali paveikti krašto neandai. Be to, derybos reikalą tik užtestų, gi kraštui esą reikalingi pinigai jau šio-

pat pradėjo atsinaujinti kraujas.

Tik vienas iš ligonių, būtent Vranič, mirė po dešimties dienų. Bet transplantacija čia nebuvo kalta. Jis buvo spindulių daugiau paliestas, negu kiti. Jo žarnos buvo labai sužalotos, ir kraujo atnaujinimas nebegalėjo jo išgelbėti.

Apie nelaimingųjų pasveikimą tuo tarpu dar negalima kalbėti. Jų ateitis ir minėto bandymo pasiseikimas dar neaiškus. Tačiau ši pirmoji transplantacija suteikė naujų vilčių ne tik jugoslavų mokslininkams, bet ir visai žmonijai, kuri jau seniai laukia vaisto nuo rykštės, vadinamos leukomija.

(Pabaiga)

metinio biudžeto deficitui užkūsti.

Visais atvejais šiandien tik viena yra aišku, kad H. W. Haight be reikalo parodė savo pyktį ir nemandumą Venezuelos vyriausybei ir visiškai nepagrįstai suabejojo juntos kompetencija. Lygiai, kaip ir be reikalo pareiškė nuomonę, kad juntos prezidentas Edgard Sanabria ėmėsi tvarkyti tą reikalą, nepalikdamas tą klausimą spręsti naujai išrinktajam prezidentui Romuliui Betancourt.

Mano nuomone, H. W. Haight turėjo elgtis kaip geras pirklys. Jis turėjo vengti visų nepirklišių argumentų, nekalbėdamas apie juntą, jos prezidentą ir apie tai, kad Venezuelą ateityje turės dar mažiau pajamų iš naftos, negu ligi šiol turėjo. Aš manau, kad kaip ligi šiol Creole Venezuelos naftą pompavo ir jį eksportavo ne dėl to, kad Venezuelos valdžiai duotų pajamų, bet kad jai pačiai tai apsimokėjo, taip lygiai ir ateityje žibalo pompavimas ir jo eksportavimas bus atliekamas lygiai tais pačiais biznio argumentais, uždarbū argumentais. Tat prieš čia toji junta ar jos prezidentas? Venezueliečiai šiuo reikalu, atrodo, logiškesni, ponui Haight statydami klausimą, kodėl jis suabejojo buvusį diktatoriaus valdžios teisėtumu?

Reikia žinoti, kad ką tik praėjusioje rinkiminėje agitacijoje visos partijos ir visi trys prezidentiniai kandidatai vienodai kalbėjo apie Venezuelos teisę gauti 75 procentus pajamų iš naftos pramonės. Todėl nestebėtina, kad po šio dekreto, paskelbimo visos partijos pareiškė dekretui pritariančios.

Rinkiminėje kompanijoje visi trys prezidentiniai kandidatai nurodinėjo, kad formule 50-50 jau yra pasenusi ir neatitinka šių laikų realią padėtį. Nurodinėjo, kad naftos bendrovės kasmet turi didesnius pelnus. Nurodoma, kad 1953 metais bendrovės iš naftos pramonės turėjo 20, 55 procentus nuo idėto kapitalo ir kad 1957 metais tas procentas pakilo ligi 32, 51.

Nežiūrint tos neįprastos įtampos tarp Creole ir Venezuelos vyriausybės dėl pelno mokesčio pakėlimo, Venezuelos vyriausybė paskelbė naują savo susitarimą su Secony Mobil Oil Comp., pagal kurį toji bendrovė pasižadėjo vyriausybei pastatyti dar vieną refinėriją gana nemažą pajėgumo. Ten būtų perdirbama ligi 40 tūkstančių statinių naftos į dieną. Liko nepaskeblta, kas už tai duodama tai bendrovei. Bet vyriausybė pranešė, kad naujoji sutartis su Secony kraštui yra labai palanki.

Tūli galvoja, kad Creole gali Venezuelos vyriausybę paklupdyti, mažindama savo produkciją ar net ją visai sustabdydama. Žinoma, fiziškai Creole gali savo produkciją visai sustabdyti. Bet nereikia užmiršti biznio interesų. Kapitalas įdėtas didelis. Kapitalo paskirtis duoti pelną. Ir naujieji pelno mokesčiai dar

(Nukelta į 6 psl.)

JOKŪBAS J. STUKAS APLANKYS EUROPA, AZIJĄ IR AUSTRALIJĄ

Jokūbas J. Stukas

Tarp pasižymėjusių savo moksliniais bei administraciniais gabumais lietuvių JAV šiandien galima pažymėti Jokūbą J. Stuką. Tą progą mums sudaro jo dabartinė kelionė į 12 valstybių dviejų mėnesių laikui. Tai vyksta vadinamoji "Operation Enterprise" Nr. 9, surengta National Sales Executives — International organizacijos, kurios International Manager pareigas eina ir mūsų čia minimas J. J. Stukas.

Kelionės kolektyvą sudaro JAV valstybių žinomi ir patyrę prekybininkai ir ekonomistai. Jie lankys svarbesnes Azijos dalis, Australiją, Vidurinius Rytus ir Pietų Europą. Tikslas — informuoti ir informuoti, sudaryti pasitikėjimo atmosferą.

NSE — International yra ne pelno ekonominė - informacinė organizacija, turinti per 30,000 narių visame pasaulyje, susiorganizavusių į 200 atskirų klubų. 30 tokių klubų yra už JAV sienų. Tie klubai informacinių kelionių metu suorganizuoja konferencijas, supažindina su paskirais žmonėmis, organizacijomis bei su suinteresuotais vyriausybės nariais.

NSE — Int. vadovų nuomone, šiais laikais, kai vyksta laisvojo pasaulio varžybos su komunistine diktatūra "gamyba ir pragyvenimo standartai yra vienas iš svarbiausių ginklų". Dėl tos priežasties į minimas keliones ir yra kreipiamas ypatingas dėmesys ir atidžiai parenkami jų dalyviai. Tai nėra turistinis poilsis, bet įtemptas studijų darbas. Pvz., ir šioje kelionėje bus atlikta 15 visos dienos ilgio konferencijų įvairiuose kraštuose svarbiausiais šių dienų ekonominiais klausimais. Aktyviai šitam darbe dalyvaujančiam mūsų tautiečiui reiškiam geriausio pasisekimo.

Jokūbas J. Stukas yra gimęs Newarke, N. J. 1924 m. tautiniai susipratusių lietuvių šeimoje. Nuo jaunų dienų susirio su lietuviškų organizacijų darbu. Praeitais metais jo vadovaujama radijo programa "Lietuvos Atsiminimai" atšventė savo gyvavimo 18 metų New Jersey ir iš dalies New Yorke J. J. Stukas yra toji asis, apie kurią sukasi lietuviškojo jaunimo kultūrinė veikla. Jis mėgsta praktišką kūrybinę organizacijų darbą, bet ne paviršutinišką darbo demonstravimą. Nesizavi mandriais planais, bet daro nuosaikius praktiškus ėjimus. Dėl savo nuoširdaus

būdo pergriežtai ne kieno planams nesipriešina, bet kai reikia, nesivaržo ir savo priešingą nuomonę pareiškia.

Jau ilgas laikas J. J. Stukas yra L. Vyčių organizacijos kultūros vadovas, buvo JAV LB I-os Tarybos narys, New Jersey Lietuvių Tarybos pirmininkas, dabar yra Balfo direktorius. Čia suminėta tik maža jo organizacinės veiklos dalis.

1949 m. J. J. Stukas įgijo B. S. laipsnį New Yorko universitete; studijavo ekonominius mokslus Oxfordo Universitete Anglijoje; 1951 m. įgijo M. S. laipsnį Kolumbijos Universitete New Yorke ir 1956 m. baigė studijas New Yorko Universitete. Dabar ruošia disertaciją daktaro laipsniui temą "The Rise of Modern Nationalism in Lithuania".

I. Jatulis

Venezuela...

(Atkelta iš 5 psl.)

palieka gana gražius uždarius. Retos pramonės šakos šiandien tokius pelnus duoda.

Be to, čia ateina ir išau-rės Amerikos ūkiniai ir politiniai interesai. Didžiausias Venezuelos žibalo pirkejas yra Šiaurės Amerika. Ji tai daro, taupydama savo naftą, kurios atsargos nėra neišsemiamos. Be to, Amerika yra didžiausias prekių tiekėjas Venezuelai. Nepirkdama naftos, neparduos savo krašto gaminių. Iš kitos pusės Venezuelos vyriausybė nėra linkusi, kad jos krašto naftos ištekliai kasdien žymiai mažėtų. Ji norėtų pompavimą riboti 2,5 milijono statinių dienai. Manau, kad tas noras nauju mokesčiu bus patenkintas...

Naujas Venezuelos vyriausybės pelno mokesčio pakėlimas paliečia ne tiek Creoles akcininkų interesus, kiek Amerikos vyriausybės iždą. Tą, kas Creolei Venezueloje palieka gryniausiu pelnu, ji jį perkelia, kaip pajamas į Standart Oil Comp. kasą, tuo padidindama šiosios gryną pelną, nuo kurio bendros sumos mokamas mokeskis Amerikos vyriausybei.

Amerikos politiniai santykiai su Pietų Amerikos valstybėmis nėra jau toki gražūs. Jeigu Creole eit prie savo produkcijos žiaurais sumažinimo, Venezuelos vyriausybė, manau, reaguotų, taikydama savo kitas suverenines priemones,

Mūsų skautai Argentinoje laimėjo taurę už tautinius šokius

Argentinoje, Buenos Aires, pereitų metų pabaigoje porą mėnesių trukusios tautinių šokių varžybos buvo visuotinio dėmesio centre: tiek lietuvių kolonijoje, tiek kitų tautų tarpe.

Nuo pat pirmųjų pasirodymų lietuvių skautų tautinių šokių grupė buvo stipriausiųjų varžovų tarpe. Mūsų šokiams vadovavo sk. vytytis pskltn. Z. Jaunius. Jo ir šokėjų nenuilstamų pastangų dėka baiginiuose pasirodymuose, gruodžio 13-14 d., lietuviai laimėjo antrąją vietą. Per visą varžybų laiką lietuviai buvo žiūrovų dėmesio centre. Kitų tarpe mūsų šokių išsiskyrė savo tautinių rūbų originalumu. Jei žiūrovus stebino ispanų kilmės aragoniečių temperamentas ir gyvumas, baskų akrobatiškas vikrumas ir susiklausimas, tai lietuviai paliko neišdildomą įspūdį savo šokių įvairumu, laisvumu, nepamokėjimu ir estetiškumu. Lietuvių grupė pasirodė pajėgi, gerai paruošta, kuriai ne gėda rodytis bet kurio teatro scenoje. Linksma šokėjų nuotaika ir jaunatviška energija pridavė šokiams spalvingą grožį. Trumpi, aiškūs bei nuotaikingi šokių apibūdinimai gražiai jungė šokius, įvesdami žiūrovus į turinį, charakterį ir reikšmę.

Nuopelnas už tą laimėjimą tenka mūsų skautų taut. šokių grupės vadovui pskltn. Z. Jauniui. Jis parodė ne vien tik sugebėjimą, energiją ir ištvermę paruošdamas bei praveddamas šokius, bet jis kartu buvo gyvoji šokėjų dvasia, kuri juos lydėjo per visą varžybų laiką į laimėjimą.

Lietuvių kolonijoje skautų šokėjų antrosios vietos laimėjimas sutiktas su dideliu entuziazmu. Antroji vieta vos 18 taško skirtumu laimėta tarpe 36 šokių grupių iš 21 tautos.

Gruodžio 21 d. su didžiulėmis ovacijomis laimėtojams buvo įteiktos dovanos. Lietuviams įteikta didelė graži taurė ir garbės diplomai — dovanos kaip taut. šokių grupei. Be to, kiekvienam šokėjui-jai įteiktas sukurtinis medalis. Mūsų šokių grupė, be to, kiekvienam šokėjui-jai įteiktas sukurtinis medalis. Mūsų šokių grupė, be to, kiekvienam šokėjui-jai įteiktas sukurtinis medalis. Mūsų šokių grupė, be to, kiekvienam šokėjui-jai įteiktas sukurtinis medalis.

Sk. taut. šokių grupė sudaro Argentinoje gimęs arba naujosios emigracijos studentų ir jaunimas: Eugenija ir Marytė Čikštaitės, Olga Čekauskaitė, Dan-guolė Valentaitė, Ona Ma-siulytė, Adriana Vaisiūnaitė, Jonė Navikaitė, Irena Veličkaitė - Simanaušienė, Algis Lesniauskas, Romas Mackevičius, Tadas Jackevičius, Adolfas Ginteris, Algis ir Vitalis Rastauskai ir akordeonistai Eduardas Radionovas ir Vytautas Cibavičius.

Po paskutinio spektaklio lietuviai, atsisveikindami festivalio pirmininkui ir organizatoriui Sr. Maro Del

nežiūrint, kad tos priemonės ir jos krašto ūkiui būtų nenaudingos. Bet reikia manyti, kad Amerikos vyriausybės žmonės yra didesni politikai, negu H. W. Haigh.

M. Galinis

Panta įteikė specialiai šiai progai ponios Avulienės išauštą originalią tautinę juostą.

Lietuvių skautų taut. šokių grupei Argentinoje laimėjus pelnytą antrąją vietą tarptautinėse šokių varžybose, ją pas save vaišėms pasikvietė pramonininkas inž. Jonas Čekauskas. Pobūvyje dalyvavo Brazilijos keramikos pramonininkas P. Rimša, "Laiko" ir "Argentinijos Lietuvių Balso" leidėjai ir keletas kitų vietos lietuvių pramonininkų, kurie taip pat žada pagerbti lietuvių skautus, kviesdami juos pas save.

Pobūvyje šokėjai pašoko porą tautinių šokių ir, pri-tariami akordeonu, sudainavo kelias skambias sutartines. Vėliau buvo pasiškota ir jaukiai pasilinksmina.

Savo laiku spaudoje buvo minėta, kad Argentinoje užtiktas Lietuvos Statuto egzempliorius. Dabar mus pasiekė žinia, kad lietuvių skautų vyčių pastangomis yra padarytos to Lietuvos Statuto skyrių antgalvių ir teksto nuotraukos, kurias žadama perduoti mūsų istorikams studijų reikalam.

(sks)

PITTSBURGH

VASARIO 16 MINEJIMAS

Lietuvos nepriklausomybės šventės 41 metų sukakties minėjimas įvyks

SVARBUS PRANEŠIMAS DOVANŲ

PAKETŲ SIUNTĖJAMS Į U.S.S.R.

Mes džiaugiamės galėdami pranešti, kad nuo

1959 m. sausio 1 d.

jūs galite dovanų paketus į USSR siųsti

SUMAŽINTOMIS KAINOMIS.

Nauji tarifai ir kainos pertvarkytos, kad atpigintų ir pagreitintų siuntimą ir pristatymą, o taip pat pagerintų bendrą patarnavimą.

Norėdami pasinaudoti šiuo nauju kainų patvarkymu, siųskite savo paketus į bet kurią iš šių penkių firmų, kurios yra vienintelės, leidžiamos tvarkyti tokį siuntimą.

KAINOS IR MOKESČIAI VIŠOSE VIENODOS.

Prašome, užeikite į bet kurią iš šių firmų informacijai šiais adresais:

Union Tours, Inc.
1 East 36 Street
New York 16, N. Y.
Tel.: MUrray Hill 6-1155

General Parcel & Travel Co., Inc.
135 West 14 St.
New York 11, N. Y.
Tel.: CHelsea 3-2583

Central Parcel Service, Inc.
220 So. State St.
Chicago 4, Ill.
Tel.: WAbash 2-9354

Globe Parcel Service, Inc.
1991 Broadway
New York 23, N. Y.
Tel.: LYceum 5-0900

Package Express Co. & Travel Agency, Inc.
1530 Bedford Ave.
Brooklyn 16, N. Y.
Tel.: INgersol 7-7272

Chicago LSK Neris krepšinio komanda, kuri dalyvavo Vid. Vakarų sporto apygardos pirmenybėse, įvykstančiose sausio mėn. 31 ir vasario mėn. 1 d. Chicagoje. Ši komanda yra dabartinis Šiaurės Amerikos liet. jaunių ir Chicago liet. vyrų meistras. E. Šulaičio nuotrauka.

studentės, vadovauja mamos seseles Pranciškos.

Rengėjai maloniai kviečia visus lietuvius gausiai dalyvauti pamaldose ir minėjimo salėje. Pittsburgho Lietuvių Taryba tikisi, kad lietuvių organizacijos, profesionalai, biznierių ir visa Pittsburgho bei apylinkių lietuviškoji visuomenė gausiai dalyvaus minėjime ir ta proga sudės nemažai aukų Lietuvos vadavimui. Tegul Lietuvos nepriklausomybės šventė praeina visuotinio lietuvių sujungimo ženkle už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę!

Pr. Žilionis

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

Anastazija Juodvalkienė, Dirvos skaitytoja, Cleveland Press dienraštyje atspaudė laišką, kuriame iškelė T. Andricos paskelbtus keistus samprotavimus dėl vykdyto Mikojaus piketavimo. Kaip žinia, tuose samprotavimuose T. Andrica keičia atvejais įžeidė tremtinius, greičiausia būtų tikslu, kad dėl tokios T. Andricos linijos (jis yra tautybių skyriaus redaktorius), su juo būtų atsisakyta bendradarbiauti. Tai būtų geriausia pamoka ne tik T. Andricai, bet ir kitiems panašioms rašytojoms.

Birutiečių žinia

Vasario 1 d., 4 val. p. p., p. R. Premeneckienės bute — 1836 Brightwood Ave. D. L. K. Birutės dr. jos Clevelando skyriaus valdyba maloniai kviečia nares ir prijauniančius į susirinkimą-pobūvį.

Clevelando pašto ženklų rinkėjų klubas, Hollenden Hotel rengia parodą. Joje Lietuvos oro pašto ženklus išstatys Dirvos skaitytojas ir bičiulis p. Grigaliūnas.

Vasario 16 gimnazijai remti 80 būrelis 1958 m. apyskaita

Būrelis nariais buvo ir po 13 dol. aukojo: P. Ališauskas, J. Baranauskas, V. Bičiūnas, V. Čepukaitis, O. Čepukaitienė, Al. Dailidė, St. Grybauskas, J. Ignatavičius, A. Mikoliūnas, K. Morkūnas, K. Senikas, V. Senkus, J. Sirutis, J. Sniečkus, A. Spirikaitis, K. Tal-lat-Kelpša, Al. Vaitaitis, A. Žakys, J. Žemaitis ir Pr. Židonis. Po 12 dol.: J. Du-lieba ir J. Virbalis. 9 dol. G. Žebertavičius. 6 dol. V. Skirpstas. 5 dol. E. Vilku-taitienė. Po 2 dol.: J. Ras-tenis ir N. Ropius ir 1 dol. F. Eidimtas. Viso 309 dol. Iš šios sumos 23 dol. surinkti specialiai Kalėdų švenčių proga, o likusieji būrelis narių įnašai.

Visi pinigai pasiųsti per BALFą Vasario 16 gimnazijai.

Visiems rėmėjams globa-jamųjų mokinių vardu nuo-širdus ačiū. Tikiuosi, kad ir šiais metais visi išlaikysim ir naujų rėmėjų surasim.

A. Mikoliūnas, būrelis vadovas.

I. J. SAMAS JEWELER

Sveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.
7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

JUOZO MIKONIO NAMŲ PIRKIMO-PARDAVIMO ĮSTAIGA

EAST SHORE REALTY

780 East 185th Street
Telef. IV 1-6561. Namų telef. MU 1-2154

Jūsų patarnavimui atidaryta kiekvieną dieną. Mes tarpininkaujame namų įsigyti ten, kur Jūs pageidaujate.

Namų įsigysite — niekad nesigailėsite!

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773.

REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namų mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausite pigią kainą. Taip pat gausit patarnavimą įvairiuose apdraudose insurance reikaluose. Sutaupysite paskolas pirmo morgio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojamas. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuojujai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

EAST CLEVELAND—EUCLID & SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL NOON

3 1/2 %

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

CORNER 68TH—SUPERIOR AVENUE

Vasario 16-tos dienos minėjimas

Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo 41 metų sukakties minėjimą rengia ALTO Clevelando skyrius. Jis įvyks š. m. vasario mėn. 15 d. 4 val. p. p. šv. Juozapo mokyklos salėje, E 185 St. ir Lake Shore Blvd. kampas.

Metinis L. B. I Apylinkės susirinkimas įvyks kovo 15 d., 11:30 val., lietuvių salėje. Bus renkama nauja valdyba bei aptariami bendruomenės reikalai. Kiti sambūriai prašomi tą dieną neruošti savų susirinkimų.

Valdyba

Išnuomojamas butas

1272 E. 71 St., 6 dideli kambariai. Naujai dekoruoti. Su šildymu mėnesiui \$75.00. Šaukti nuo 9 iki 5 val. GL 1-1923.

KAS YRA SIELA

Skaitydami sąryšį aiškiai galime suprasti, kad Apaštalas turėjo tokias mintis: Čia jis skatina tikinčiuosius nesusituokinti kartu su tais, kurie neturi vilties; o tokios vilties pamatu yra faktas, kad Jėzus mirė už žmonių nuodėmes ir prisikėlė kaip žmogaus išteisintojas, ir kad todėl visi "miega Jėzuje", taigi reikia, kad žmonija įstatymais-kai tapo paluosiota nuo mirties bausmės ir pastatyta atsakomybės prieš Jėzų, kuris išves ją iš kapo per Dievo galybę. Jeigu Apaštalas būtų sakęs ar reiškęs, kad tokios palaimomis Jėzus laimina tik šventuosius, tada turėtų būti aišku, kad tikintieji būtų gavę labai menką suraminimą iš tų žodžių, kadangi visą tikinčių draugų didžiumą, visame laikotarpy, negalime vadinti šventais; o jeigu prisikėlimo palaimos skiriamos tik šventiems, tada tas tekstas visai nėra palinksmintoju, bet širdoperių ir skausmų darytoju. Bet Apaštalas sako, kad visas pasaulis m i e g a Jėzuje, nors žmonės tų dalykų nesupranta; tuos dalykus mato tik dangiškas Tėvas ir jam pasišventę žmonės, kuriems jis išrodė savo meilingsus ateities planus, atidengdamas juos savo tiesos žodyje, kad jie džiaugtųsi matydami ilgumą ir platumą, ir aukštumą ir gilumą dieviškos gerybės, ir "nesituokinti", kaip kiti, kurie neturi vilties".

Kuomet žmogus miega, tai jis nieko nežino, tam panašiai yra ir prilyginimo prasmės miegas — mirtis; numiręs žmogus visai nieko nežino ir nejaučia, iš tikrųjų jo visai nėra, tik dangiškas Tėvas užlaiko numirusius savo atmintyje ir galybėje. (1 tim. 2:4-6 Bibl).

Skelbia

WM. SHIMKUS
1077 E. Wallings Rd.
Brecksville, Ohio

Vasario 16-tos minėjimą savo nariams ir svečiams rengia SLA 14 kuopa vasario 3 d. 7 v. v. lietuvių salėje su įdomia paskaita ir koncertine programa.

Jonas Kazlauskas, Dirvos bendradarbis, jau pildė pajamų mokesčius (Income Tax)

pagal susitarimą Dirvos patalpose.

Šaukti telefonu — RE 1-7222.

2 ŠEIMŲ NAMAS

5 ir 6 kamb., penki nauji garažai. Šv. Jurgio parapijos rajone. Nauji centralinio šildymo gaminiai pečiai. EAST SHORE REALTY
Juozas Milonis
IV 1-6561 MU 1-2154

J. CIJUNSKAS

IAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius, apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.
Cleveland 8, Ohio
Telef.: LI 1-5166

NELAIMĖ IR LIGA

Liga ir nelaimė ištinka netikėtai. Todėl tu turi užsitikrinti, kad TAVO šeima būtų apsaugota pagal Accident and Sickness planą.

NATIONWIDE INSURANCE COMPANY siūlo platų ligoninės, medicininių, operacinių ir nedarbingumo pajamų draudimą žemomis kainomis!

Dėl smulkesnių informacijų skambinti:

PAULINA
MOZURAITIS,
Agentas
Tel. SK 1-2183

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
1254 Addison Road
Tel. HE 1-6352

Atidara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAISYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinos dalių įdėjimas. Parduodami amžini akumuliatoriai. 24 hours towing. Dienos tel.: HE 1-6352. Nakties tel.: LI 1-4611.

Kazys Budrys, gyvenęs Brunswick, Ohio, aktyvus visuomenės veikėjas, LTS narys, lankėsi Dirvos redakcijoje, norėdamas susipažinti su naująja spausdinimo technika.

Dirvos nuotrauka

A. Kuprevičiaus koncertas įvyks sausio 27 d. 8 v. v. E. Cleveland Public Library rūmuose, 14101 Euclid Ave.

PARENGIMŲ kalendorius

Sausio 31 d. lietuvių salėje vaidinimas. Rengia 68 Balso sk.

Vasario 7 d. Užgavėnių blynų balius Naujosios Parapijos salėje. Rengia šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos tėvų komitetas.

Kovo 1 d. skaučių rengiama Kaziuko mugė Lietuvių salėje.

Kovo 14 d. Vilties Draugijos namo ir ofsetinės Dirvos spaustuovės atidarymas.

Balandžio 11 d. Vysk. M. Valančiaus Lituanistinės mokyklos metinis vakaras.

Gegužės 2 d., Slovenian Auditorium JAV ir Kana-dos jaunųjų dainininkų konkursas. Rengia Dirva.

BALFO VAKARAS

1959 M. SAUSIO 31 D.

LIETUVIŲ SALEJE,

DETROITO DRAMOS MĖGĖJŲ SAMBŪRIS

VAIDINA

T. WILLIAMS'O

STIKLINIS ŽVĖRYNĖLIS

Režisuoja Z. Arlauskaitė-Mikšienė

Bilietų kainos: 2, 1.50 ir 1 dol.

Moksleiviams 50 c.

Po vaidinimo šokiai ir bufetas.

Pradžią 6 val. 30 min.

68 Balso skyrius

Europos gamybos ekonomiškai automobiliai vis daugiau ir plačiau įsigali JAV rinkose. Kodėl taip yra — Jūs sužinosite apsilankę

FINE CARS INCORPORATED

9216 Superior Ave

Tel. SW 1-4646

KREIPKITES Į

R. R. VILKUTAITI

Mes kepame visokių pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti.

Chicagos tautininkai organizuoja ideologijos paskaitų ciklą per Margučio radiją

Laiko ir įvykių raidoje kas kartą vis labiau ryškėja, stiprėja ir, reikalui esant, efektingai reiškiasi tautinės ideologijos organizacijos. Tą aiškiai matėme paskutinėmis dienomis, kada Vatikane buvo pradėta ignoruoti teisėtą Lietuvos atstovybę. Tūkstančiai susijpratusių tautinės minties lietuvių pirmieji pakėlė balsą prieš Vatikano mums daroma politinę bei valstybinę skriaudą.

Aišku, išeivijoj mums labai svarbu kaip galima daugiau turėti susipratusių, sąmoningų lietuvių. Lietuvių Tautinės S-gos skyrius Chicagoj, vadovaujamas judraus ir veiklaus Petro Vėbros, užsimojo ir pasiryžo ugdyti ir stiprinti tautinės minties ideologiją Amerikos lietuvių tarpe. Tam reikalui organizuoja ciklą tautinės minties paskaitų per Margučio radijo valandėles Chicagoj. Ateityje galbūt Tautinė S-ga išplės šį gražų ir kūrybingą sumanymą ir kitose didesnėse lietuvių kolonijose.

Chicagoje pradžia numatyta 14 paskaitų po 10 minučių kiekviena. Pirmasis tautinės minties paskaitų ciklas apims tautinės minties ugdytojus. Antrasis prasidės — lietuvių tautininkų istorija.

Pirmasis paskaitų ciklas prasidės sausio 29 d. ir baigsis gegužės 14 dieną. Paskaitos bus kiekvieno mėnesio pirmą, antrą, ketvirtą

ir penktą (jei toks bus) ketvirtadienį Margučio radijo valandėlių metu, kurio būna nuo 6 val. 30 min. iki 7 val. 30 min. vakare.

Pirmojo ciklo paskaitų temos numatyta tokios: 1. Tautinės minties ideologijos pagrindiniai bruožai, 2. Maironis — tautinio atgimimo pranašas, 3. Dr. J. Basanavičius — lietuvių tautos patriarchas ir Dr. V. Kudirka — lietuvių tautinio atgimimo žadintojas, 4. Vydūnas — dvasinės lietuvių kultūros kėlėjas, 5. Tomas-Vaižgantas — tautinės minties dvasia ir sąžinė, 6. Antanas Smetona — tautinės minties ideologas, valstybininkas, 7-8. Viltininkai, 9. Aug. Voldemaras — valstybininkas — politikas, 10. J. Tūbelis — valstybinio

tautos ūkio kūrėjas, 11-13. Tautinės minties puoselėtojai Amerikoj, 14. Baigiamoji paskaita — iškeltųjų minčių sintezė.

Lietuvių Tautinės S-gos Chicagos skyriaus valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, padėjusiems ar prisidėjusiems prie tautinės minties paskaitų organizavimo. Ypač dėkoja didžiai gerbiama lietuvių kultūrinių reikalų mecenatui J. Bačiūnui už tautinės minties palankumą ir leidimą pasinaudoti Margučio radijo valandėmis. Be to minėtojo skyriaus valdyba maloniai kviečia visus Chicagos ir apylinkių lietuvius pasiklausyti čia skelbiamų, lietuvių tautinį susipratimą keliančių paskaitų.

A.A. DOMAS STANKŪNAS - KOMUNIZMO KANKINYS

Domas Stankūnas.

Rašvilių kaime, Panevėžio apskr. vidutinio ūkininko šeimoje. Ligi 1930 m. mokėsi Panevėžio gimnazijoje. 1936 m. baigė Vyt. Didžiojo universitetą Kaune ir įsigijo dipl. teisininko vardą. Būdamas studentu, švitėjo gabumais ir draugiškumu lietuviškos studentijos tarpe. Jo patriotinė asmenybė nesiribojo vien akademine studijomis, bet toli ejo į plačiąją Lietuvos visuomenę.

Jis vienas iš pirmųjų yra steigėjas ir pirmasis pirmininkas Vyt. Didžiojo universiteto studentų atsargos karininkų Korpo! "Ramovė". Jo taurios asmenybės, gilaus proto ir organizacinių sugebėjimų dėka, jaunieji akademikai, atsargos karininkai, paliko gilią vagą Lietuvos dirvoje.

Tikėjimas ir viltis tebera gyvi, mielsi Domai, pradėtąją vagą tęsti Laisvoje ir Nepriklausomoje Lietuvoje, kuria Tu taip mylėjai... Tos viltys ir tikėjimas tebunie Tau paminklas ant svetimos Volgos pakrantės kalinio kape. (Palaidotas prie Volgos, kalinių kapuose).

1938 m. Domas buvo LTS gen. sekretorius. Šiose pareigose jis neilgai buvo. Visuomeninio darbo patirtis ir sugebėjimai jį pašaukė į atsakingą valstybinį darbą. Prezidentas A. Smetona 1939 m. Domą Stankūną pakvietė Visuomeninio Darbo Vadybos gen. direktorium. Šiose pareigose jis parodė didelio takto ir lojalumo. Tuometinė spauda, pozicinė ir opozicinė, šią jaunąją jėgą teigiamai vertino.

Pirmieji jaunojo valstybinio žingsniai buvo nutraukti bolševikinio okupanto. 1940 m. liepos 11 d., naktį, buvo suimtas ir įmestas į kalėjimą. Gi 1941 m. kovo 19 d. buvo "nuteistas" ir ištremtas į Rusiją kankinio mirčiai.

Domas Stankūnas buvo vedęs 1939 m. liepos 1 d. Ireną Staškevičiūtę. Tat pačiame gyvenimo saulėtekyje paliko žmoną, belaukiančią sūnaus, kurio neteko matyti. Ponia Stankūnienė-Staškevičiūtė, žinomo Lietuvos teisininko J. Staške-

Lietuviai vaikučiai Vokietijoje, Luebecke, dalyvavę BALF surengtoje kalėdinėje eglutėje.

Kas ir kur?

• Jau atspausdinta ir pradėdama platinti Stasio Santvario rinktinės lyrikos knyga *Atidarymą*. Išleido Liet. Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius. Viršelį ir skyrių pavadinimus darė dail. Tel. Valius. Knygos kainą 3 dol. išleista tik 800 egz. Leidėjas autoriui padarė nelauktą ir didelę staigmeną, pirmuosius Atidarymų langų egz. įteikdamas Kudirkos vaidinimo pabaišą, kur Santvaras, kaip žandarų kapitonas, lietuviškąjį raštą naikino.

• LB New Yorko Apygardos Valdybai pavyko gauti didesnį kiekį St. Zobarsko "Aušrelės" I d. (elementoriaus). Lituanistinėms mokykloms, dirbančioms be kokio vadovėlio ir negalinčioms jų gauti, šį leidinį LB švietimo organai teikia. Užsakymų reikalą kreiptis šiuo adresu: J. Šlepėtas 4712 39 Place, L. I. C., New York. Atskiro egz. kainą 1 dol. (pius siuntimo išlaidos).

• Sausio 24, šeštadienį, Toronte, Kanadoj, įvyksta PLB Valdybos, Kanados LB Krašto Valdybos ir JAV LB Centro Valdybos bendras posėdis. Darbų tvarkoj — Bendruomenės veiklos ir tarpusavio bendradarbiavimo klausimai.

• Į LB Chicagos Apygardos Suvažiavimą vasario 8 vyksta Centro Valdybos deleguotas pirm. St. Barzdukas.

• LB Centro Valdyba rotatorium padaugino JAV LB įstatus ir išsiuntė LB apygardoms, apylinkėms ir kt. organams. Norį įstatus gauti paskirai kreipiasi į CV narį informacijai: V. Kamantas 508 E. 125 St., Cleveland 8, Ohio.

• J. Stukui išvykus, iki kovo 15 d., kol jis grįš iš 12-os valstybių kelionės, New Yorko radijo valandėlė veiks ir toliau. Ją tuo laiku vadovaus A. Kačanauskas ir L. Stukas.

• Iš Australijos mums praneša, kad ten lietuvių skautų daliniuose dabar skautauja 377 skautės ir skautai.

• Ig. Vilėniškis grįžo iš ligoninės, kur Dr. Jasaičio ir Dr. Mikal priežiūroje buvo atlikti sveikatos tyrimai.

vičiaus dukra, nepalūžo. Auginą jaunąją Joną Stankūną ir yra aktyvi visuomeniniame išeivijos gyvenime.

Liūdi tavęs, mielsi Domai, draugai kaliniai, liūdi kolegos ramovėnai, liūdi plačiąjame pasauly išbarsyti lietuviai, liūdi seserys Lietuvoje, bet giliausias liūdesys prislėgė Tavo žmoną Ireną ir sūnų Joną.

St. Gudas

PHILADELPHIA

ALT S-gos Philadelphijos skyriaus, metinis susirinkimas, įvykęs sausio 17 d., buvo ne tik gausus, bet ir darbingas. Susirinkimui pirmininkavo A. Impulevičius, o sekretoriavo Sadinauskas.

Susirinkimo pradžioje, atsistojimu ir tylos minute, pagerbtas Nepriklausomybės Akto signataras, tautinės srovės ideologas ir buvęs Lietuvos prezidentas A. Smetona, jo 15 metų mirties sukaktuvių proga.

1959 m. skyriaus valdyba palikta tos pačios sudėties t. y. pirm. J. Česonis, vicepirm. J. Bakuckas ir S. Mockūnas, sekr. A. Jonys, išd. P. Didelis ir narys kult. reik. Br. Vigelis.

Svarstyti Tautinės S-gos seimo reikalai, Nepriklausomybės Fondui aukų rinkimas, Dirvos platinimas ir

kiti skyrių liečių klausimai. Plačiau apsisotą prie Philadelphijos lietuvių choro suorganizavimo, kurį remti ne tik moraliai, bet ir materialiai Tautinės S-gos skyrius. Kaip žinome, Philadelphijoje keletą metų veikęs ir gražią vagą išvareš vietos kultūrinėje veikloje Tautinis ansamblis šiuo metu yra pairęs. Daug darbo ir pastangų idėjęs Ansamblio veikimui choro vadovas L. Kaulinis vėl grįžta prie choro vadovavimo. Yra daug dainų mėgstančių, tiek jaunuolių, tiek paaugusių, tik trūksta organizacijos ir paramos chorui. Atrodo, kad choro repeticijoms patalpa jau surasta. Taigi, sėkmės choro vadovui L. Kauliniui, organizuojant chorą.

Be kitų klausimų, nutarta pasiųsti telegramą Vatikalui, prašant palikti veikti Lietuvos atstovybę senomis teisėmis.

P. M.

REIKALINGA 500 NAUJŲ SKAITYTOJŲ, O GAVOME TIK 69!

Tai tokie mūsų vykdomo vajeaus skaičiai. Jie nelinksmi, bet juos galime labai nesunkiai pataisyti. Laiko dar iki kovo 14 d., yra pusantro mėnesio. Tik reikia susiimti. Apačioje šio pranešimo Jūs rasite dvi atkarpas. Pirmąją naudokite tada, jei Jūs pasiryžę kam užsakyti Dirvą ir už tai, su \$2.00 nuolaida, metams sumokėti tik \$6.00.

Antrąją atkarpą naudokit, mums rekomenduodami save labai gerai pažįstamą asmenį, kuris dar Dirvos neskaity, bet ją skaityti galėtų. Parinkit tokį, kuris nę jūsų, nę mūsų neapviltų. Mes jam Dirvą kelias savaites siųsim nemokamai. Ir jis įsitikins, kad geresnio laikraščio nėra. Tik neatidėliokit. Atkarpą užpildykit dar šiandien ir ją mums pasiųskit. Laukiame.

Pirmoji atkarpa

Prašau Dirvą 1959 metams siųsti.

Pavardė, vardas

Adresas

.....

Dirvą užsakė

(Duoti pilną užsakytojo adresą)

Drauge siunčiu \$..... mokėstį.

Antroji atkarpa

Rekomenduoju Dirvą siųsti mano geram pažįstamam:

.....

.....

(Duoti pilną adresą)

.....

.....

Rekomenduotojo adresas